Technical and Bibliographic Notes / Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- [✓] Coloured covers/ Couverture de couleur
- [ ] Covers damaged/ Couverture endommagée
- [ ] Covers restored and/or laminated/ Couverture restaurée et/ou pelliculée
- [ ] Cover title missing/ Le titre de couverture manque
- [ ] Coloured maps/ Cartes géographiques en couleur
- [✓] Coloured ink (i.e. other than blue or black)/ Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- [ ] Coloured plates and/or illustrations/ Planches et/ou illustrations en couleur
- [ ] Bound with other material/ Relié avec d'autres documents
- [ ] Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin/ La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure
- [ ] Blank leaves added during restoration may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming/ Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.

- [ ] Coloured pages/ Pages de couleur
- [✓] Pages damaged/ Pages endommagées
- [ ] Pages restored and/or laminated/ Pages restaurées et/ou pelliculées
- [✓] Pages discoloured, stained or foxed/ Pages décolorées, tachetées ou piquées
- [ ] Pages detached/ Pages détachées
- [✓] Showthrough/ Transparence
- [ ] Quality of print varies/ Qualité inégale de l'impression
- [ ] Continuous pagination/ Pagination continue
- [ ] Includes index(es)/ Comprend un (des) index

Title on header taken from:/ Le titre de l'en-tête provient:

- [ ] Title page of issue/ Page de titre de la livraison
- [ ] Caption of issue/ Titre de départ de la livraison
- [ ] Masthead/ Générique (périodiques) de la livraison

- [✓] Additional comments:/ Commentaires supplémentaires: Text in Hebrew ; book f*lmed accordingly. Various pagings.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
							✓				

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol → (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

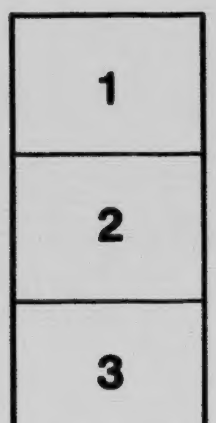
Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

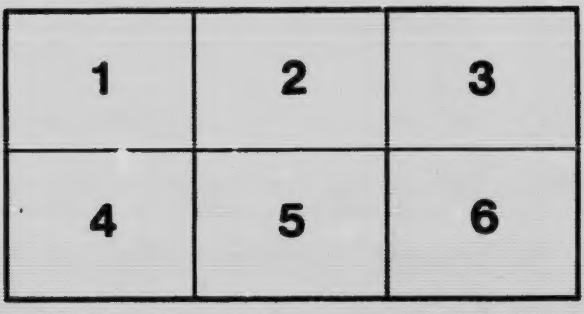
Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole → signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

Brunstone, Isaac
A. 726

צוויי וועלטען

אנגעװארפענע בלומען

פון

יחזקאל א. מ. בראנשטיין

זון און בענקשאפט

פון

מרדכי מילער

ארויסגעגעבען פון

פארלאג „וויניפעג"

וויניפעג, קענעדא

1919

געדרוקט ביי די פיפלס פרינטינג קא., למד., 982 מיין סט., וויניפעג.

יחזקאל א. ם. בּראנשטיין.

אנגעװארפּענע בּלומען.

אסתר'ן מיין שװעסטער; — מיט אכטונג געװידמעט

PS8503
R877
T78
1919

Copyright 1919
By
Isaac A. M. Brownstone
&
Max Miller

איך האָב זיך ביי קיינעם געלערענט,
מיט זיך בלויז גע'חבר'ט אליין;
א נעץ זיך אליין אויסגעשפונען
געלאָזט זיך אין וועג אליין געהן.

ווינטער.

צו אייך

ניין, איך בין נים פריה געקומען.
ס'האָט מיך ווער אין צייט געבראכט,
גאָט האָט מיר געהייסען ריידען
ווייזען אייך דורך מיר זיין מאכט.

און מעגט איהר אויף מיר לעֶרען
מיט דער קראפט פון בייזען ווינט,
ועט מיין וואָרט צו אייך זיך טראגען
ווי די פייל פון בויגען שווינד.

און עס וועט מיין וואָרט אייך טרעפען
ווי דאָס ליכט אויף יעדען ארט.
פאר דעם וואָרט פון גאָט פארהיטען
קאָן דער מענש זיך דאָך נים פאָרט.

קאנאדער ווינטער

1

מאהלען בוימער
אויף די שויבען
זיך אין ליכט פון טאָג;
רויזען באַסען
זיך אין דרויסען
ווען אין נאָס זיך יאג. —

ריהרט א האנט דיר
אָן דיין פנים
פריתרט אין דיר דיין בלוט;
זעהסט ניט קיינעם
ראָך עס ארט דיר;
שעלטען האָסט קיין מוט.

נעהסט א בייזער
מיט דיין צאָרען
וויסט דערפון דעם מיין:
ס'האָט דער ווינטער
דיך באַצוואונגען
קאָנסט קיין חכם זיין.

2

[illegible] די זון מיט
קאלטע שטראהלען
ווארימט ניט קיין וויילֿ;
רעגט אין הארץ זיך
וואָס פארבאָרגען
צאָרענסט דו מיט גאל.

פאַלען בליקען ווייס,
ס'ווילט זיך זיצען
ביי אַן אויווען
וואַרימען אַ צייט.

4

ווייס'ט די ווייטקייט
זיך אַ וואונדער,
דרויסען געהט אַ שניי.
פאַלען פּערעל
זינגען שטערען
שטעה און קוק אויף זיי!

לויפט אַ שליטען
פאַר די אויגען
כאַפּ זיך 'הין אַרויף;
געהען מיידלעך
וואו שפּאַצירען
נעהם זיי אויך אַרויף.

ווינטער־בלומען
זיינען גוטע.
רייס וויפיעל דו קאַנסט,
פרעג נים קיינעם.
טו וואָס גלוסט דיר
ווען אין וועג דו שפּאַנסט.

5

געהסט אין דרויסען
זעהסט נים קיינעם
און דו שפּירסט אַ קעלט:

בלאסט א גליער זיך
אויף דיין פנים,
פאלט פון אויג א טרעהר.
רייבסט מיט שניי זיך
איין דאס פנים:
אויף דעם הארץ איז שווער.

קיהלט א פינגער
פון דיין האנט דיר
און דיין פוס אויך פריהרט;
פרעסען דיינע
ליפען, בייז זיך
און דיין הארץ דיר קיהלט.

3

לויפען מענשען
טאנצען שפרינגען
איילען זיך, א שרעק.
שטיל אין דרויסען:
קיינער טרייבט ניט.
לאנג איז איצט דער וועג.

פון די קוימענס
שלענגלען רויך'ען
זיך ארויף אין הויך.
מענשען־קינדער
ציטער־שאטען
פאלגען נאך דעם רויך.

פלאמען באקען
שלאגען הערצער

ס׳ווינקט די ווייטקייט
מיט איהר שימער
דורך טויזענט אויגען.
דו פאַרגעסט זיך
אין דיין קומער,
וואָלסט איצט וואו געפלויגען.

7

אין דער ווייטקייט
וואָלסט געפלויגען
זוכען נאָט׳ס א בליק;
אין דער ווייסקייט
בלויז זיך באָדען
איז פאַר דיר א גליק.

קוקסט פאַרגאַפט אויף
גאָט׳ס גרויס וואונדער,
וואונדערסט זיך א צייט:
ווער אזוינס, מיט
פערעל רעגענט
פון דער הויכער ווייט?

און עס שלאָגט, דיין
האַרץ איצט פעסטער,
לאָזט זיך ווייט אויטעס:
קומט א מיידעל
דיר אנטקעגען
נעהמט צו אלץ און עס.

8

בלאָזט א פראָסט־ווינט
שמייסט מיט ריטער

קלאָהרער הימעל
ווייסער שניי
זויבער ריינע וועלט.

אומבאמערקבאַר
פרעסט זיך צו ווער
צו דיין וואַרים־לייב;
נעהסט און טראַכסט זיך
וועגען עפּעס
מערקסט ניט דעם וואָס שרייבט.

פּלוצים ציטערסט
אויף אין פיבער
וואָס האָט דיך באַריהרט;
פאַלסט אנידער
אויף דער ערד שטיל
און דו ווערסט פאַרפריהרט.

6
נעהסט אַרויס אין
גאַס, א יונגער,
קומסט א גרויער צ׳ריק.
האָסט געעלטערט
זיך אין דרויסען
אין איין אויגענבליק.

דיינע ווייטע
בליקען פאַלען
אין דער ווייסקייט וואו;
אין דעם שניי זיך
טוסט פאַרלירען,
בענקסט ניט מעהר נאָך ״זו״.

לאַכט דער פראָסט זיך
הויך פאַנאַנדער:
נאַכט, דו ביזט אַ נאַר!
בויג דיין קאָפּ פאַר
מיר, דעם זקן,
איך בין איצט דער האַר!

10

שטעהען ביי'ם קאָרנער
מענשען פיעל
וואַרטען אויף אַ קאַר,
קניימשען גליעדער
זיך צוזאַמען,
קוקען אויגען שטאַר.

שלאָגען זיי, אַ
פוס אין צווייטען,
ציטערען פון קעלט.
ציהט אַ בענקשאַפט
זיך פון הארצען
שטעלט אַ קאַר, זיך שטעלט.

שטופט פאַראויס זיך
יעדער איינער,
וויל צו ערשט אריין;
פאַלען קלינגערס
פון די הענט נאָר
מאַכט מען פריי אַ שפאַן.

דיר אין פנים גלייך;
שטעכען נאָדלען
דינע גליערער
אָהן א שיעור א סך.

אויף דיין קאָפּ, דיין
הימעל בלאָזט זיך
ווער באריהרט די האָהר
ס'איז דער פראָסט־ווינט —
טראכסט דו שטיל זיך,
אלץ פאר דיר איז קלאָהר.

ברעננט דער פראָסט־ווינט
[illegible] א שטימע
ע[illegible] [illegible] וואו פון ווייט,
פאָ[illegible] דיר איין, דאָס
איז א קרבן
וואָס בעט הילף און שרייט.

9

רוהט די נאכט זיך
אין איהר דרימעל
חלום'ט פון וואָס שעהן.
שפרייט דער פראסט זיך
שטיל זיין נעץ אויס
זילבער־ווייס א חן.

וואכט די נאכט אויף
פון איהר דרימעל
וואונדערט זיך א צייט:
ערשט געוועזן איז
יעדער יונג נאָך
צינד שוין אלטע לייט.

שטעהט א מיידעל
ביי דעם אויוועז,
ווארימט זיך די הענט;
גליטשען זיך אויף
איהר פיעל בליקען
דורך די מענער־ווענט.

נעהט א בחור
צו א דרייסטער
באָט איהר אָן, ארויס;
גלייכט זי אוים די
האָאר זיך רויטלענד,
נעהט מיט איהם ארויס.

8

פאלט א „לערנער"
ברעכט דער ריטעם
אלע לאכען פריי;
קומט א פרעמדער
ריהרט דיין נאָז אָן,
גליטשסט דו זיך אויפסניי.

פרוי־געלעכטער
ליבעס־בליקען
פאָלגען נאָך מיוזיק;
מיוזיקטענער
וויגען איין דיך
אין א טרוים פון גליק.

דרעהסט זיך אויף דעם
„רינג" א פרייער:

אויף דעם סקייטינג רינג

1

פלאטען ליכטער
רונד ארום דעם
פלאכען „סקייטינג רינג";
יאגען פאארלעך
רונד ארום זיך
אין געזאנג זעהר פלינק.

שטעהען מיידלעך
ביי ·· ברעגען,
קוי   שטאר פארבענקט:
ווען א יונגער
בחור קומען
דאן א בליק איהם, שענקט.

ווען ער קלייבען
אוים די שעהנסטע
מיט איהר פלינק אוועק;
ווען פאלען
קנאה־בליקען
פיעל אויף זיי א שרעק.

2

ס'עפענט די טיר
און פארמאכט זיך
נייע קומען אן.
די וואס גליטשען
זיך פון לאנג שוין
ווארימען זיך אן.

דעקען צו די גלידערלעך
פון דער מאמע ערד.

לויפען וואו, אַה קינדערלאך
וואו ארום אין גאס;
ווערען זיי פון שנייעלאך
איינגעהילט אין בלאס.

שפּילען זיך די קינדערלאך,
שפּילען זיך אין שניי
ציטערען די גלידערלאך
מיר זאָל זיין פאר זיי.

ווער איז צו דיר גלייך?
ריינע בליקען
פאלען שמאלצע
אויף דעם קלאָהרען טייך.

נעסט

ברענט אין שטיב א
פייערעל זיך,
ווארימט זיך די טהעע;
ווארטען טישען
פול מיט עסען
קומען געסט צו צוויי.

ניסט די מאמע
טהעע אין יעדען,
פייערט זיך א פרייד;
שטיפען יונגע
לאכען אלטע
אין דער נאכט זעהר שפעט.

זענענט זיך א
יעדער איינער
ווינשט: א גוטע נאכט, —
פאָרען אלע
זיך צוזאמען,
ווערט די טיר פארמאכט.

שנייעלאך און קינדערלאך

פאלען שנייעלאך אהן צאהל
פאלען צו דער ערד,

אוים דער אייביגקייט

1

איך בין דער ווינט
פון לעבען,
אונבאנגרענעצט איז מיין מאכט.
כ׳דיים די שינדעל
פון די דעכער,
פון דעם טיפעל מיין תארץ לאכט.

מיין שפראך
איז דונער־קראך
וואס שטורם׳ט אויף די וועלט;
כ׳דיען נים קיינעם,
זיך אליין נור,
קינדער שלעכטע איך פארשעלט.

אוים דער וועלט פון אלע וועלטען.

דעם אנדענק פון י. ל. פרץ געווידמעט.

מיט די רוימען פון דער ווייט.
אלעס טוט
פאר מיר זיך בוקען,
אויף זיין אָרט און אין זיין צייט.

איך בין דער שטאַלץ
פון אלע וועלטען,
פון דער געטליכקייט די קרוין.
עס דינען די
מזלות מיר
אָהן א דאנק און אָהן א לוין.

3

עס שפּייט מיין הארץ
מיט פייער־נאַל
דעם שקר אין זיין פּנים;
עס רייסט מיין שפּראך
די מאסק' ארונטער,
פון נביאים פון נאראנים.

מיינע ארעמס —
א פּרוכת;
איבער דיר איז, וועלט פארשפּרייט.
אונטער מיינע פליגעל,
שקר,
קאָן ניט בויען זיך קיין נעסט.

פון די אויגען מיינע
קוואלען
גיסען ברייט זיך אויס אין וועלט;
שטראמען ווייטע

שלעכטע פרוכטען
איך פארשנייד,
שוין נים קיינעם דא און דארט.
איך לאך זיך אוים
פון יערען איינעם,
טרעף דעם שקר אויף זיין ארט!

און טרעפט צומאל
א בייזער דארען
אויף מיין לאנגען ווייטען וועג, —
שנייד איך איהם
אראפ מיט צארען,
פרעג ביי קיינעם צי מען מעג.

עס איז פון שטאל
מיין ווילען געקנאטען,
כ'טו וואס מיר אליין געפעלט,
איך בין אזוי
פון זיך געבוירען,
קיינער מיר דעם וועג פארשטעלט.

2

פאר מיינע אויגען
וואכען דורות,
רייזעלט זיך דער טאג אוועק;
כ'בין מיט אלץ
צענויפגעוואקסען,
וויים פון צוים נים און קיין ברעג.

ס'איז די וועלט
פאר מיר באשאפען,

מיך נים טרייסטען:
אלץ זאָל ווערען ווי געווען.

ווען זיין וועלט
האָט גאָט באשאפען,
און זיין מייסטער־ווערק געזעהן, —
איז אן אומעט
איהם באפאלען
ס'האָט געפעהלט ווער איהם פארשטעהן.

איז איהם איינגעפאלען
שאפען
זיך א בריאה א געשטאלט,
וואָס זאָל שעצען
זיין מלאכה
פון זיין גרויסער קינסטלער האנט.

האָט זיך גאָט
דעם מענש באשאפען,
לויט דעם מוסטער פון זיין „איך“,
האָט זיין ווערק
איהם איבערטראפען
און פארפאָלגט זיין אייגען־איך.

האָט געצאָרענט
הויך גאָט'ס ווילען,
גאָרנים האָט זיין הארץ געשטילט;
האָט ער בייז
זיין ווערק פארדאָרבען, —
האָט זיין צאָרען איינגעשטילט.

פון זיי ציהען
וואס פארניכטען מענש דיין צעלט.

4

פעלזען־הארץ מיין,
שלאג מים שטורעם,
טראג פאנאנדער הויך גאט'ס ווארט;
פורכט פאר קיינעם!
דו ביזט הערשער:
יאג ארוים דעם שקר פארט!

זעה איז הימעל
שווימט א זון זיך.
העל ארום באהערשט די וועלט;
גאט האט הארץ
נעקרוינט אלס זון דיך
צו באהעלען איהם זיין וועלט.

שלאג־זשע פעסט,
רייד הויך און מוטיג;
ביזט פון לעבען דאך די קרוין
דיינע ווערטער, —
פייער־צונגען
דאך פארניכטען יעדען צוים.

5

אויגען מיינע,
זעהט דעם חורבן
אויף דער וועלט וואס איז געשעהן, —
טרעהרען קאנען

דער זוכער

דראַמאַטישע פּאָעמאַ אין איין אַקט

פּ ע ר ז אָ נ ע ן:

דער זוכער. אַ מאַן פון אַ יאָהר 28. מעלאַנכאָליש אויף דעם פּנים — עלטער לויט די יאָהרען.
די נשמה. פּערזאָניפיצירט לויט דעם פּינקטליכען אויסזעהן פון דעם זוכער.
דער פרעמדער. אַ מיסטישע פּערזאָן פון גרויער־יונגען עלטער.
דאָס ווייסען. אַ פאַנטאַסטישע זקנה פון אַ יאָהר 60.

ביינאַכט. צווישען ברעג פון טייך און וואַלד. שטורמ־דיג אביסעל. דער הימעל פאַרוואָלקענט. דער וואַלד רוישט. דער טייך ברויזט מיט שטורעם. עס הערט זיך פון ווייטען דאָס בילען פון הינט. אויף דער נידער־הויך. פון ברעג טייך. ליעגט דער זוכער מיט'ן פּנים צום וואַלד און דריי־מעלט. אַרום ברעג פון וואַלד זעהט דער „זוכער" איז חלום זיך אליין. אַ וואַכעדיגען מיט „דאָס ווייסען" אומשפּאַ־צירען.

דאָס ווייסען.

אַזוי ווערט דער טאָג פון נאַכט געבוירען.
אַזוי פיהרט פון תמיד זיך אויף די וועלט.

די נשמה.

דאָס באַפרידיגט, אָבער, אַלץ ניט מיין נשמה.

דאָס שטילט נאָך ניט איין מיין ברויזענד געמיט.

דאָס ווייסען.

דעם סוד. אבער. נאָר ווילכען דיין נשמה נאָרט.
וועט מיין פּערזאָן דיר קיינמאָל ניט ענטדעקען.

6

און חרטה
האָט באַקומען
אויף זיין לעצטער טאַט דער בורא,
ווען ער האָט
געדענקט דעריבער
איז באַפאַלען איהם א מורא.

האָט ער אַלע
זיינע ליכטער
הערליך אָנגעצונדען שטיל,
און געדולדיג
זיך גענומען
צו זיין אַלטען־נייעם שפּיעל.

און געשאַפען
האָט דער בורא
זיך דעם מענשען אויף דאָס ניי,
אין די נייע
ווענגען זיינע
איהם געלאָזען געהן זיך פריי.

ער שלאגט זיך אן אין „זוכער“. דער „זוכער“ כאפט
זיך אויף. פויזע.

דער זוכער

אזוי ווי א חלום איז זי אויך פארביי.

דאך וואלט איך איהר וועלען נאך זעהן אויף דאס ניי.

ער קוקט זיך אום. באמערקט דעם פרעמדען פארוואונדערט.

— און ווער ביזטו, דו אומבאקאנטער גרויסער?

דער פרעמדער קוקט פארגאפט אין מיר און שווייגט.

דער זוכער

זאג מיר, פרעמדער, זאג אין נאכט מיר ווער דו ביזט

וואס האט דיר אהער געבראכט. זאג מיר, פרעמדער.

מוזט!

דער פרעמדער.

אלץ קוקענדיג אין מיר.

איך בין דער היטער פון אלע ווייטע צייטען.

דער באשטימער פון די וועלטען אלע גרויסע.

איך קאן דיין וועלט אויף גיך אין וואס אומבייטען.

ווען מיין ווילען זאל נור, זוכער, זיין אזוי.

דער זוכער

נו, און ווען מיין אייגען־ווילען איז פארשטערט?

דער פרעמדער.

מיט שפאט.

דיין אייגען־ווילען האט פאר מיר קיין ווערט ניט:

עס פרעגט דיך קיינער וואס מיט דיר צו טאן.

דער זוכער

וואס־זשע איז דיין ווילען, זאג מיר, פרעמדער, איצט?

דער פרעמדער.

מיין ווילען איז, ענטרעסען לעבענס־סוד דיר איצט.

דער זוכער

צו זיך אליין ערשטוינט.

די נשמה.

דאָך ווי זיכער יערען טאָג די זון געהט אויף.
אזוי זיכער וועל איך. נאָך דעם סוף זיך יאָגען.

דאָס וויסען.

יאָגענדיג זיך. אבער. נאָך דעם גרויסען סוף.
מוזטו זיך דאָך. זוכער. אנשלאָגען אָן מיר.
און מיין מאכט איז. ליידער. ווי דו וויסט באַגרעניצט

די נשמה.

מעג דיין מאכט באַגרעניצט זיין ווי מעגליך.
קימערט. עס וויסען. מיך וועניג—איך זאָג.
ווייל דו ביזט אין וועג די לעצטע וואַפע.
מוז איך אומבאַדינגט דיך אויך באַצווינגען
און מיט דיר. אויב מעגליך. מיין ציעל אויך ערדייכען.

דאָס וויסען.

איך וויל דיר קיין שטיינער אין וועג דיר ניט לעגען.
דאָך. זוכער. איך בעט דיך פאַר מיר זיך ניט בויגען.

די נשמה.

איך בויג ניט מיין קאָפּ. זיי זיכער. פאַר דיר
און טו איך עס יאָ. איז דאָס דאָך פאַר מיר.

דאָס וויסען.

אויב אזוי. טו זיי געבענשט מיר, זוכער,
און האַלט דיין אויג אין וועג אויף מיר אליין.

דער זוכער וואַרפט זיך דורך אין שלאָף „דאָס ווי־סען" און „די נשמה" טרעטען אָפּ אין וואַלד. דער פרעמ־דער טרעט אויף

דער פרעמדער.

טראַגט זיך. וועלען. ווייט אוועק אין ווייטקייט.
הערט ניט קיינמאָל אויף אין וועג זיך יאָגען.
טרעפט איהר עפּעס אָן אין וועג דעם לאַנגען
אין דער ווייט זאָלט איהר דאָס ראַש פאַרטראָגען.

איך בין באַרײַט; אַלײן, אַלײן איך גײ
דעם טויט פאַר זיך, אַלץ אײנס אַצינד איך זע.

דער זוכער געהט אַ באַזינגער מיט אַן אַראָפּגעלאָזטען קאָפּ צום ברעג. ער וואַרפט אַ שאַרפען בליק צום הימעל. צו דעם גאַנצען וואַלד־אַרום און וואַרפט זיך ווילד אין טײַך אַרײַן. דער פרעמדער שטעהט דערבײַ אומבאַוועגליך און זעהט דאָס אַלץ צו פאַלטבלוטיג.

מתנות פון בורא

אין דעם שפּיגעל־טיף פון לעבען
זעה איך שאָטענס גרויע פיעלע
יעדער שאָטען זינגט פון האַרצען
פאַר דעם בורא תפילות שטילע.

און די שטילע תפלות שעהנע
טראַגען זיך אַרויף צום בורא;
וואו מלאכים ווײַס־געקלײדטע
טײלען זײ איהם צו מיט מורא.

און דער בורא פון די וועלטען,
נעהמט די תפילות אויף מיט ליעבע.
פון די אויגען זײַנע, טרעהרען
פאַלען שטיל אַרונטער טריעבע.

פון דעם הימעל־טיף, דעם בלויען,
נידערען אַראָפּ די טרעהרען.
טרעהרען זײַנען, די מתנות,
וואָס דער בורא שיקט אין וועלטען.

עס קלינגט ווי א חלום. צי איז דאס מעגליך?
נארען מיינע אויערען מיך איז נאכט ניט אפ?
אונגלויבליך. דאך שווער איך: ס'איז ווירקליך אזוי.

דער פרעמדער.

וואונדער זיך ניט. גאט האט מיך צו דיר געשיקט.
ווען דו ווילסט. אבער. דעם סוד איצט וויסען. —
מוזסט זוכער. דאך פון טויט געניסען.

דער זוכער

נאכדענקענד

איך בין בארייט מיט איין קליינעם באדינג.
ווען לאזט דעם סוד פאראויס מיר וויסען פלינק.

דער פרעמדער

איך בין ניט קיין סוחר. וואס דינגסט זיך מיט מיר.
אין טויט בלויז געפינען דעם סוד קאנסטו דיר.
און ווילסטו צי ניט — דאס מאכט מיר ניט אויס.
אלץ איינס מוזטו. זוכער. פון לעבען ארויס.

דער זוכער

איך וועל דאך אויך שפעטער דעם טויט ניט אנטווערען:
טו לאז מיך נאך לענגער דעם לעבענס־שיר הערען.

פויזע. נאכדענקענד. ווילד מיט האס און מיט צארען
נור אויב ס'איז אוממעגליך. טו בין איך בארייט
אום יעדען פרייז דעם סוד איצט געניסען.
אום ווידער ניט פאלען צו די פיס דעם וויסען.

דער פרעמדער

געה אין טייך אליין אוועק מיט גוטען.
יאג זיך נאך דיין איינען־בילד דארט נאך

און ווען דו וועסט אין טייך זיך דארט ווילד באפען.
וועסטו זוכער, זיך דעם סוד דערוויסען.

דער זוכער

שטיל נאכגעביג

ווען די שטונדע האָט געקלונגען

ווען די שטונדע האָט געקלונגען
און פמליא של מעלה
האָט א לויב צו גאָט געזונגען,
האָט גאָט אין הויך, אזוי געזאָגט:

זונען־שטראהלען, קינדער מיינע,
לאָזט אין וועג זיך גיך אוועק,
צו מיין קנעכט אין שטיבעל קומען,
דאָס זאָל זיין בלויז אייער צוועק.

און איהר זאָלט אין ליכט איהם הילען,
ווארימען א לאנגע צייט:
ווי דאָס ווינקען פון דער צוקונפט
וואָס וויברירט זיך פון דער ווייט.

האָט די זון זיך שטיל געזעגענט
מיט איהר נאכט־געלענער שעהן
און צו מיר זיך זאכט געלאָזען
און געקומען שנעל צו געהן.

האָב איך פלינק ערוואכט פון חלום,
אָנגענומען זיך מיט מוט
און דער וועלט געלאָזען הערען
ווי עס זידט מיין פייער־בלוט.

די יאָהרען

ד'יאהרען זיך לויפען און פליהען,
אומגעשטערט פון יעדער מאכט.
ס'וויסט די צייט ניט פון קיין רוהען,
ס'קומט נאָך יעדען יאָהר א נאכט.

און די נאכט־נעבלען, — זיי וועבען
אויס א יאָהר א ווייסען שעהן;
און עס וואקסט א נייער שטרעבען
מיט דעם יאָהר וואָס קומט צו געהן.

אייבינקייט

מיט׳ן קאָפּ אין הויך פון עטהער,
שוועב איך, אייבינקייט, ארום.
דאָ און דאָרט הויכט מיין אטעם,
וואָס באפייכט דאָס לעבען שטום.

מיינע וואָרצלען — ריעזען־נייסט,
בליהען וואקסען איבעראל.
כ׳בין פארגאנגענהייט און צוקונפט,
שעפּפערישער וועלטען־אל.

כ׳האָב קיין אָנהויב נים, קיין סוף,
כ׳בין די ווירקליכקייט אליין.
לויטער קראפט, גייסט און ווילען
אין מאטעריע געשעהן.

מיין שפּראך איז ווינט, גלום ז׳לאווע
רעגען און היץ, קעלט און שניי,
פריהלינג, זומער, הערבסט און ווינטער,
רעדט פון מיר ארויס דורך זיי.

כ׳בין אין אלע צייטען איינע,
כ׳האָב מיין וואוינונג דאָ און דאָרט.
טויט און לעבען בין אינאיינעם,
כ׳ווייס פון צייט נים און קיין ארט.

איך האָב מיינע ווארצלען

איך האָב מיינע וואָרצלען
אין אוראלטע צייטען,
עס קאָן ניט דאָס לעבען
מיין אויסזועהען פארבייטען.

איך טראג ווי א ווינט זיך
אין אלע מקומות;
און שטעק אָן די פעלקער.
מיט מיינע חלומות.

די צייטען

עס סוד'ן זיך די צייטען
דער עבר און צינד.
דער עתיד ווינקט ליעבליך
צום לעבען דיך בינדט.

דאָס לעבען עס דרעהט זיך
אהין און אהער;
עס פיהרט דיך און פיהרט דיך
וואוהין ווייסט ניט ווער.

אים דער צוקונפט

דער האס איז פֿארשוואונדען
פון מענשען צו מענשען,
די וועלט איז שוין מעהר נים קיין שטאל.
און יעדער באזונדער
מים שטארקער ליעבע בענשט
די אלע וואס טרינקען פון קוואל.

די אלע וואס טרינקען
פון איין קוואל צו זאט שוין,
זיי שמייכלען גאר אלע אצינד
עס האט זיי דאס לעבען
דאך ענדליך דערהויבען
צו לעבען א לעבען אהן זינד.

וועלט און מענש

די וועלט איז א מבול
דער מענש איז א תיבה
דאס לעבען — אין הארצען ביי איהם.
דאס לעבען — א שטורעם,
וואס בוים און פארניכטעט
פון לעבען דעם איינענעם חלום.

דער חלום, — ער וועבט זיך
פון איינענעם הארצען.
און געהט פון זיך וויים נים אוועק;
מיר זיינען דער חלום,
די בויער, צעשטערער
פון לעבען דער איינציגער צוועק.

עס פאַלט שוין ווידער צו די נאַכט

עס פאַלט שוין ווידער צו די נאַכט.
בלייב איך עלענד
מיט מיין שאָטען.
פון די אויגען קייקלען שטיל זיך טרערהרען
זיצענדיג אליין.
קיינער אָבער קיינער
הערט ניט מיין געוויין.

עס פאַלט שוין ווידער צו די נאַכט
און מיין בענקשאַפט
טראָגט זיך וואו אוועק.
צו די אויערען מיינע
טראָגט פון וואו זיך א געזאַנג
און איך שיק א תפלה
צו דעם בורא לאַנג.

עס פאַלט שוין ווידער צו די נאַכט
ווי דער חלום
פון א קינד:
פאַר די אויגען טראָגען זיך געשפענסטער
לאָזענדיג נאָך זיך א שרעק.
ווילט פאַר מורא זיך וואו פליהען
קאָן איך טרעפען ניט קיין וועג.

עס פאַלט שוין ווידער צו די נאַכט
און אין דמיון

נאכט־געזאנגען.

און איך שיק צום בורא
פון מיין הארצען א געבעט.

ביינאכט
ווען ליכט און שאטען
קושען זיך מיט ליבע שטארק צענויף,
און אלץ וואס איז דערהויבט זיך
אין דעם חלום־דרייך פון טרוים
צו דער עה־לוי־ליכקייט
פון אייביג־זיין,
שלאגט מיין הארץ
מיט ריזען־קראפט
פרואוו איך ברעכען שיקזאל'ס צוים.

ביינאכט
ווען טרוים און ווירקליכקייט
גיסען זיך אין איין'ס צונויף
און עס רעגענט פון דער הויך זיך
שטיל א נאכט־געדיכט,
וואס מאלט אין חלום יעדען מענשען
אויף א וועלט
פון לויטער זון,
טוט דער בורא זיך ענטדעקען
צו מיר אין זיין גאנצער ליכט.

אין נאכט

הימעל־ליכטער, דימענט־שטערען
זינגען שטיל אין נאכט א ליעד.
די לבנה שיינט מיט צויבער
ווערסט אין נאכט גאר געהן ניט מיעד.

וועבען זיך געדאנקען פריי.
פאלען מיינע בליקען וויים
זוכען עפּעס וואו,
מרעפען זיי אליין מיך אָן:
נאר, אָם דאָס ביזט דו!

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
און איך גאר
מיין מיידעל איצט צו זעהן,
עפענט זיך די טיר א שטילע
קומט עמיץ צוגעהן,
גלויב איך נים די אויגען מיינע
און פארגעה זיך אין געוויין.

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
ווילט זיך וויסען
נאָט דיין סוד.
געה איך אויף דעם פעלד ארוים,
זוך דיך וואו ארום
טרעף איך דיך אין וועג נים אָן
צאָרן איך און שטום.

ביינאכט

ביינאכט
ווען עס שפרייט
די צפון־ליכט זיך שטיל פאנאנדער
און עס רוהט
שוין יעדער אויף זיין בעט,
לאז איך זיך
ארוים א שטילער
מיט א בענקשאפט אויף דעם וועג

אך, ווי גוט ס'איז רוהען איצטער
ווען דער מענש דיר דאס ניט שטערט!

כ'ליעב צו זעה, פון דער לבנה
שטראהלען בלייכע אין דעם טייך,
ווען זיי ציטערען אין וואסער
איז מיין פרייד צו קיינעם'ס גלייך.

כ'ליעב צו הערען אויף דעם ניגון
פון די בוימער־תפלות שפעט.
ווינען צווייגען זיך מיט שטורעם
דוכט מיר: נאט אליין דאס רעדט.

3

שא שטיל. עס הערשט די נאכט.
דער טייך זיך וויעגט א וואונדער;
מיט דער ברוסט ארויף צום הימעל
ליג איך איצט און טרוים א וואונדער.

הער זיך איין: עס רוישט דער וואלד,
די גראזען שטיל זיך ווינען.
עס טראגט פון וואו זיך א געזאנג
ווי גוט איז דא איצט ליגען!

4

שא שטיל. א מידעל לאכט.
ניט פארשוועך די הייליגקייט פון ליעבע!
אין דעם חושך פון דער נאכט
איז דער ליבע גוט זיך איבערגעבען!

איך געה און שלאָג זיך אָן וואלד
כ'בלייב פארגאפט דארט פלוצים שטעהן.
ס'תפלה'ן איצט די בוימער שטילע,
ווילט זיך תפלה'ן אויך נים געהן.

פאל איך אויף די קניה אנידער
מיט דעם פנים צו א בוים;
שיק צום בורא הויך א תפלה
וואָס פארווינט מיך אין א טרוים.

אין פארק

1

עס זיינען די מענשען
זיך לאנג שוין צעגאנגען
געבליבען דער פארק איז זיך עלענד אליין;
עס זיינען פאר'עלענדט
די בענק זיך געבליבען
דער וואכמאן טוט לעננער אויף זיין וואך נים שטעהן.

אין עלענד די וועגען
אלעען געבליבען;
די לאָמפען נים לייכטען, ס'איז פינסטער אין פארק.
דו זעהסט נים קיין מענשען
דיר דוכט: ניטאָ קיינער
דאך הערצער וואו שלאָגען אצינד דאָ זעהר שטארק.

2

כ'ליג ביים ברעג פון טייך, באוואונדער
שטיל אין הארצען איצט גאָטס וועלט.

נשמות.

5

עס הערט זיך א גערויש פון ווייט.
דער טייך וואכט אויף מיט שטורעם.
דאָ און דאָרטען וויקעלט אויס
א פּאָרעל זיך פון חלום.

אין נאכט

א מיעדער בין איך צו מיין בעט צוגעפאלען
געגארט נאָך אביסעלע רוח;
איך האָב מיינע אויגען געפּרואווט שטיל פארמאכען
דאָך ווער האָט געזאָגט: ס'איז נאָך פריה.

עס האָבען די אויגען געוואָלט זיך נים שליסען
דער דמיון געוועבט א געדאנק.
עס איז מיר אָן אומעט באפאלען א בייזער
איינשלאָפען געקאָנט האָב נים לאנג.

א חלב'ן ליכטעל האָב איך אָנגעצונדען,
א פּען איז דער האנט געכאפּט שווינד;
עס האָבען געדאנקען זיך הערליך געפלאָסען
אין נאכט מיר געבוירען א קינד.

ס'קלאַפּט דאָס האַרץ און זאָגט אין קלעמען:—
האָסט אין עבר אויך אַ האַנט.

דאָך ווי פרעמד אין מיינע אויגען
איז מיר אַלץ איצט אָט דאָ
— ווען בין איך אַ דאָ געוועזען
זאָג מיר, עבר ווען און וואו?

כ'האָב דעם זקן'ס בליק באַגעגנט,
פאַר זיך אַליין אַצינד דערשראָקען;
אין איהם האָב איך אַצינד דערזעהן זיך,
זיך אַליין אין איהם דערקענט.
דאָס בין איך אַליין דער זקן
טאָס בין זיך דער צוקונפט פרעמד.

משה

ס'וויעגט דער ניל איהם איין אין חלום
טראָגט איהם ווייט פון ברעג אוועק;
און דער קלאָהרער בלויער הימעל
קושט אַרויס פון האַרץ זיין שרעק.

ווייכע ווינטען, הימעל־קינדער
הילען איין אין ליכט זיין גוף;
און די זונען־שטראַהלען הייסע,
קושען איין אין איהם נאָט'ס רוף.

„דאָ אין לאַנד פון פיראַמידען
קרעכצען דיינע ברידער קנעכט;
און פון חושך ברעכען הערצער
צאַנקט ישׂראל ווי אַ ליכט.

דער זקן

אין די צוקונפט־האריזאנטען
זעה א זקן איך וואס שטראהלט:
זיינע אויגען שמייכלען ליעבליך
און פון זיי קיין טרעהר נים פאלט.

היימיש איז מיר זעהר זיין שמייכעל
און דער אויסזעהען זיינער גאר,
דאך צו זאגען ווער ער איז דאס
מיר איז שווער, איך קאן נים קלאהר.

„ווילסט דו, זקן ברענגען 'חין מיך
אין דיין אלטער היים צוריק,
ווייזען מיר פון וואו דו קומסט,
לאזען פאלען דארט מיין בליק?"

פרעג איך שטיל דעם זקן מיינעם
און ער נעהמט מיך ביי דער האנט;
און מיר לאזען זיך אין עבר
וויט אוועק שטיל זאלבעצוויינד.

דא ווייזט דער זקן מיר און זאגט —
בין איך געבוירען אין נוים
ז'לעבען זיך אימער געוואונשען
צ'ווערען געטראפען פון טוים.

איך קוק זיך ארום איבעראל,
אלץ איז היימיש מיר באקאנט;

און מעגען פּיעל אויגען
מיט שפּאָט אויף מיר קוקען,
מוז איך ווי א טויב דאָך זיין שטיל.

און הער איך פיעל וויצען
פון מענשען באקאנטע
וואָס רעגנען מיר אויף מיין געמיט;
דארף איך זיך פארבאָרגען
אין קינסטליכען אויסזעהן —
א מאָדעל דארף איך זיין געניט!

א מארמאר־סטאטוע
א מאָדעל פאר יענעם,
אָהן אָטעם, אָהן לעבען, באוויז.
דו טאָרסט זיך נים ריהרען
דו מוזט זיך נעפעלען —
א מאָדעל דאך לעבעדיג וויז!

דיינע ברידער, מיינע קינדער,
האָבען וועלן א גאַנץ געהאַט;
האָבען זיי אין איהם פארגעסען
האָט דער זעלבער זיי פארשפאַט.

דאָ אין גלות זיין פאַר'משפט
האָב איך זיי א לאַנגע צייט;
צו דערלייזען מיינע קינדער
רוף איך משה דיך פון ווייט.

משה'ס קעסטעל וויעגט צום ברעג זיך,
ברענגט דער וועלט פון וואו א ליכט;
און דאָס ליכט עס דהיינגט אין הארצען
מיט אריין א גאָט־געדיכט.

און עס וואכט דאָס פאָלק ישראל.
משה'ס וואָרט דאָס שטורמיש וועקט
און עס וואנדערט אויס פון גלות
לאַזענדיג נאָך זיך א שרעק.

דער לעבעדיגער מאָדעל

איך בין נים קיין מאָדעל
פאר יענעם געבוירען;
איך האָב דערפון קיינמאָל געוואוסט.
עס האָט מיך די נוים בלויז
דער צו בייז געטריבען,
מיין שעהנקיים, אָה מענשען, געניסט!

איך מוז זיך פארוואנדלען
ז'א מארמאר־סטאטוע
דערשטיקען אין זיך מיין געפיהל;

דו האָסט מיין ליעבע צוריקגעוויזען

1

דו האָסט, מיין ליעבע, צוריקגעוויזען
די שפּראַך פון מיין הארצען געוואָלט ניט פארשטעהן.
איך האָב מיינע קוואלען פאר דיר ברייט געעפענט,
דאָך האָסטו אין וועג מיך געלאָזט אליין געהן.

2

איך האָב זיך פארהילט אין א שווארצען פּרוכת,
א שטעקען א גרויסען גענומען אין האנט,
און האָב מיט מיין צער געלאָזט זיך אויף וועגען
וואָס זיינען מיין הארצען אזוי אומבאקאנט.

3

און האָב איך באגעגענט, א פרעמדען, א וואָגלער,
וואָס האָט אויך פארבלאָנדזשעט ווי איך אויף די וועגען,
האָב איך אויך דעם לעצטען אין וועג אויסגעמיטען
פאר וועהטאָג אויף דיר אויך געקאָנט האָב ניט פרעגען.

4

די נאכט איז, מיין פריינד, בלויז אצינד מיר געוואָרען,
איהר נור אליין בלויז פארטרוי איך מיין שפּראַך.
איך קאָן מעהר דעם טאָג שוין אין פּנים ניט קוקען
צי איז ער צו דיר, מיין געליעבטע דען גלייך?

5

דער נעבעל פון נאכט בלויז איז איצט מיין באשיצער,
די וויסטע — דאָס איז מיין געטרוימער געצעלט
ווען ס'האָט מיך מיין ליעבע פון זיך אָפּגעשטויסען,
האָב איך שוין פארלוירען מיין גאנצענע וועלט.

ליעבע.

צו חלום

כ'בין א באַרוועסער געקומען,
שטיל געעפענט האָב דיין טיר.
צו דיין בעטעל צוגעשלייכט זיך
זיך געבויגען איבער דיר.

ס'האָט דיין ברוסט זיך הויך באַוואויגען
און מיין שאָטען אויף דער וואַנט
האָט געציטערט ווי אין פיבער.
קוים באַריהרט האָט דיך מיין האַנט.

ס'האָט דיין מיידעל־גוף דער הייסער
אָנגעצונדען מיך אין גלוט;
און דיין אָטעם־דופט דער זיסער
אויפגערעגט אין מיר מיין בלוט.

האָבען מיינע ליפעןביידע
איינגעקושט זיך אין דיין מויל;
האָבען דיינע אויגען פרומע
זיך געעפענט מיט א גרויל.

האָסט די זאַך ניט קלאָהר פאַרשטאַנען,
זיך געשראָקען א מאָמענט;
„נאַרען מיך ניט מיינע אויגען
זיינען דאָס מיין ליבען'ס הענט?“

—ניין, דיך נאַרען ניט די אויגען.
ליבע, דאָס בין איך אליין;
וואונדער זיך ניט אויף דעם טרוימער,
ביזט דאָך קלוג דאָס צו פאַרשטעהן.

און דו האָסט דעם מיין פאַרשטאַנען,
ס'האָט ערוואַכט אין דיר דיין ברוסט
האָסט געזעהן מיך בלויז אין חלום
אויפגענומען מיך מיט לוסט.

שוועסטער

שוועסטער, איך גאר נאָך דיין קומען
מיין הארץ ווערט פון בענקשאפט פארברענט.
אה, אייל זיך און קום שוין געשווינדער,
צינד אָן מיר א ליכט מיט די הענט.

עס וועבט זיך אין דמיון דיין פנים,
איך זעה דיך וואו איך בין פאראן:
בייטאג אין׳ם ליכט פון דער זון,
ביינאכט ווען אין חלום איך שפאן.

און ווען נאָר איך זעה דיך דיין, שוועסטער,
מיין בענקשאפט זיך הויבט ווי א וואל
וואָס שטורעמט מיין הארץ אויף מיט צאָרען
און רעגט מיין נעמיט אויף מיט נאל.

דיין שטימע

עס האָט מיך דיין שטימע פון שלאָף אויפגעוועקט.
איך בין ווי משוגע ארונטער פון בעט.
איך האָב זיך מיט צאָרען אין וועג געלאָזט געהן,
דאָס הארץ,אָה געזוכט, וואָס צו מיר האָט גערעדט!

איך האָב מיט דעם ווינט זיך, געטראָפען א בייזען
געפרעגט איהם צי האָט ער דיך וואו ניט געזעהן
האָט ער מיט א ווילדען געוויכער געענטפערט,—
האָב איך זיך פארמאָסטען מיט איהם מיט געוויין.

איך האָב זיך מיט ווילדען געלוסט געלאָזט לויפען,
מיט שרעק אין דער ווייטקייט אליין דיך געזוכט·
האָב איך אין דער נאכט דיך, אין וועג ניט געטראָפען —
האָב איך מיט דעם מאָרגען אליין זיך פארפלוכט.

1

מענסט אין שלייערען פיעל זיך פארהילען
דיין פנים פאר מיר פארבאַרגען,
וועל איך דיך מיט דורשט אויפזוכען
אויב ניט אין „היינט" איז אין „מאָרגען".

2

איך וועל אין וועג זיך לאָזען
אזוי ווי איך געה,
דיין פנים בייז אויפזוכען
מיט אנגסט און מיט וועה.

און וועל איך דיך טרעפען
דיין שאָטען נור זעהן,
וועל איך אזש פאר פרייד זיך
פארגעהן אין געוויין.

3

ווייס, מיין הארץ איז פול מיט שלאַנגען,
כ'בין ניט אזא גוטער ווי דו מיינסט;
ווען דו זיך אין וועג מיר שטעלען,
וועל איך דיך פארטרייבען פון מיר דרייסט.

4

לאָז הויך מיט דיין זיסען געלעכטער,
פיל מיין הארץ מיר אָן מיט פרייד.
זעה, עס געהט די זון באלד אונטער,
טרייב פון מיר אוועק מיין לייד.

צו דער חופה

טו דיר אָן דיין כלה־קליידעל
מיט א שעהנעם בלומען־קראנץ,
צו דער חופה קום מיט פריידען
קום עס רופט דער לעבענס־טאנץ.

שייד זיך מיט די מיידעל־יאָהרען
ניט באוויין זיי, קינד, איך בעט.
וואָס דער נעכטען האָט געבוירען
אין דעם מאָרגען שטיל פארגעהט.

זעה, עס צינדען זיך די שטערען,
שטיל דער אווענט קומט צו גהן;
צו דער חופה קום א שטאָלצע
קום, עס מוז דאָך ווען געשעהן.

אין דיין ליבער׳ס הענט

ביינאכט. אין שטוב איז טונקעל.
שא שטיל, אלץ איצט שלאָפט;
זעהסט ניט קיינעם, דאָך עס דוכט דיר:
עמיץ וואו דיך רופט.

מאכסט די אויגען אויף פאר׳חלומ׳ט,
ווארפסט זיך דורך אין בעט;
שטיל א שאָטען פאר די אויגען
געהט פארביי און רעדט.

הערסט זיך איין דאָס קול איז היימיש
ס׳פנים אויך ניט פרעמד;
ווארפסט זיך ווידער דורך אין בעטעל
אין דיין ליבער׳ס הענט.

1

ווייס, איך בין אַ וואַנגלער
לויט דעם גורל פון מיין פאָלק,
און ביזט דו מיר נעפעלען
אזוי ווי דו ביזט,
מוזט דו דיין הארץ מיר שענקען,
יא, געליעבטע, מוזט.

2

שפרייט פאנאנדער דיינע ארעם
דיינע אויגען ברייט מאך אויף;
רוף מיך, וועל איך צו דיר קומען
אין דיין פאלאץ הויך ארויף.

3

פארשוועך ניט די ליבע
מיט ווערטער, איך בעט דיך.
ניט שטער איהר, איהר איינענעם גאנג;
די אויגען זיי ריידען,
דאָך שעהנער און בעסער
מיין ביטערע, ביטערע שלאנג.

4

הער זיך איין אין הארץ וואָס קלאפט
פארשטעה זיין גאל־פארלאנג;
גיב זיך נאָך, ניט שטויס דאָס אָפּ,
עס וועט דיר ניט טאָן באנק.

און אויב יא, מאכט אויך ניט אויס,
דו שטעלסט דאָך גאר ניט איין.
ביזט דו יונג און קרעפטעך־רייך —
געניס פון בעסטען וויין.

5

שטעל אַז דיין קוואל פון מויל דעם זיסען,
לאַז צו זאט דיין וויין מיך טרינקען
כ'ועל צוריק פון אייגען־קוואל דיר געבען
ביידע וועלען מיר הייס טרינקען.

מיר וועלען די אויגען פארמאכען
אויסמיידען דעם גאנצען ארום,
אין אלץ וועלען מיר זיך פארגעסען
פון לעבען געניסען בלויז שטום.

6

וויים, דיין אויגען־געלעכטער
מאכט מיין זין מיך פארלירען,
ז'מעגסטו צו שפאַט מיך מאכען,
וועל איך קומען, נים אויפהערען.

כ'וועל ווי א הונט דיר נאָכפאָלגען
אליין אין וועג נים לאָזען געהן;
צווינגען וועל איך דיינע בליקען
מיך אליין אין וועג בלויז זעהן.

צו —

כ'וויים, ביזט רייך אין פעהלערען, מיין טייערע־.
דיינע מעלות זיינען אויך נים קליין
און מיין הארץ ליבט דיך מיט גרויסען פייער
ווי די זון ביזט דו דאָך, ליבער, שעהן!

דיינע אויגען ברענען ווי די זונען,
טונקלען זיך נים אין דער גרוי פון נאכט;
ביזט מיט האַניג רייכער ווי די ביהנען,
ביזט פאר מיר אן אייבינקיים וואָס לייכט.

ביזט דער שיר השירים פון מיין לעבען
די קרוין פון אלץ וואָס איך פארמאָג;
דער אָנהויב און די ענד פון מיין שטרעבען
מיין איינציג־שעהנער ליכטיגער טאָג.

צום לעבען

אין דעם טוי פון מאָרגען־לאנד
האָט מיין ליעבע זיך געבאָרען.
אין דעם אויר פון דעם הימעל
איהרע האָאר זיך אויסגעצוואגען.

און א זויבערע א שטילע
מיט דעם אוונט־שטיל געקומען,
מיט די הענט אלבאסטער־ווייסע
האט זי מיך ארומגענומען.

איהר גן־עדן־הויך דער זיסער
האָט מיין מוח מיר פאר׳שיכור׳ט:
אין די ארעם איהרע יונגע
האָט זי פרום מיך אנגע׳שיכור׳ט —

שטיל איז די נאכט. גרוים איז איהר סוד.
די ליעבע און עהרליכער שטורם
קינדער זיינ׳ מיר, טרוימער זיינ׳ מיר
פון לעבען דער איינציגער חלום.

אין דעם חלום־לאנד פון לעבען
איז א גרינער טאָל פאראנען
וואו א פייער־זון א גרויסע
טוט דאָרט עלענד ארומשפאנען.

אין דעם גרינעם טאָל דעם יונגען,
וואו עס וואכט דער יונגער פריהלינג,
ווארט דער לעבען אויך א יונגער
אויף אונז ביידען אויף א צווילינג.

5

ווייס, איך האָב געלעבט שוין
מיט פרויען פיעל פארקעהרט,
כ'בין אליין געגאנגען;
דאָס לעבען ניט פארוועהרט.

איך האָב אויך געליבט שוין
מיט גלומיגען פייער,
דערפאר ביזט דו לעבען,
מיר טויזענט מאָל טייערער.

עס האָט זיך אין הארצען
די ליבע פארבארגען,
דאָס בעסטע פארבליבען
פאר דיר איז מיין מאָרגען.

און ווילסט דו געניסט דו;
ס'איז דא פאר דיר גענוג:
איך האָב דאָך דאָס ג'האלטען
פאר דיר אליין, מיין גליק.

ווייס —

ווייס, איך קאָן שוין מעהר ניט דולדען
מיינע ליידען זיינען גרויס
ס'האָט אין הארץ געפּלאצט א סטרונע
רוף מיך, קינד, צו דיר ארויס.

רוף ווי פריהער, וועל איך קומען.
טרינקען פון דיין זיסען קוואל,
זיך מיט נייעם מוט אָננעמען
און פארזיסען שטיל מיין גאל.

מיט דיר אליין אין נאכט

כ'בין אין בענקען אוועק צו דיר,
שעהנע טויב ליעבע מיינע,
שט'ל אין דער נאכט האָב איך די טיר
ברייט געעפענט ריינע.

האָסט, רויז, מיט פרייד באגעגענט מיך,
עס האָט מיין קוש פארדרעגענט דיך.

ז'געזאנג פון שעהנער שטערען־נאכט
האָט מיין ליעד הויך געקלונגען.
עס האָט דיין ליעבעס־טוי באפייכט
דאָס הארץ וואָס האָט געזונגען.

דער זייד־געפלעכט פון דיינע האָאָר
האָב מיין פנים שעהן פארהילט;
איך האָב אין אלץ פארגעסען גאָר
אין דיין אויגען־בליק געציעלט.

כ'האָב אין ים פון דיינע אויגען
זיך געבאָדען אָהן א שיעור;
„ווירקליכקייט" איז וואו פארפלויגען,
מיך אליין געלאָזט מיט דיר.

בלויער הימעל, לבנה־גלאנץ,
שטילע ליעבע שעהנע נאכט;
האָבען אונז א שטערען־קראנץ
אויסגעפלעכט אין טרוימען־נאכט.

אין נאכט געבענשט האָט נאָט אליין,
ביידען אונז מיט פרייד־געזאנג,

פויגעל־לידער כאר־געזאנגען
וועלען גריסען אונז מיט שטורם
קום, געליעבטע, לאמירביידע
וואנדערען אוועק אין חלום.

אין די הימעל־האריזאנטען
פון דעם חלום־לאנד, פון לעבען,
וועל איך דיר, מיין שעהנע מיידעל,
זיך אליין אין גאנצען געבען.

ז'דה, מיין רויז, דו שיר השירים
פון די טרוימען אלע מיינע,
וועסט דאך זיך אויך מיר אפגעבען,
שווערען דארט מיר: איך בין דיינע.

די שבועה, דער הייליגער עדות,
וועט קושען אונזביידען צוזאמען;
מיט זיכערע טריט און ליעבע,
וועלען אין לעבען מיר שפאנען.

דאס לעבען א ווייין איז א זיסער,
קום טרינקען צו זאט פון דעם וויין,
די זון וועט דאך אייביג ניט לייכטען
פארנעהן וועט אמאל אונזער זיין.

איך וועל —

איך וועל גרויזאמער זיין פון דעם ווינט אין דער צוקונפט
פארשווינען וועל איך ניט קיין איינציגע זאך, —
מיט צארען וועל איך דיר פאר אלץ דאן באצאהלען
פאר גוטע און שלעכטע געפיהלען צו גלייך.

דער חזן, די זילבער־לבנה,
האָט אין נאכט אונז מחדש געווען;
געבענטשט פון דער לבנה, ליעבע,
איז מאַן און ווייב פון אונז געשטעהן.

אלץ האָט אונז אין דער נאכט געגריסט
שטיל ג'געבען אונז זיין ברכה
לעבען האָט מיט ווינט געגריסט:
מיט געזונט און מיט הצלחה!

אונז'רע אויגען האָבען געפיבערט
אין לבנה־שטערען־גלאַנץ
ווייסט דו פרעגען ביידענ'ס אויגען —
וואָס עס מיינט דער לעבענס טאַנץ?

דער רמיון אבער שטיל, ער שווייגט.
ער נאַרט נאָך עפּעס גרעסערס
פון נענוס שטאַרק איצט פאַר'צווייגט
פעהלט איהם מעהר ניט קיין בעסערס.

אין געזאַנג פון ריינער ליעבע
זיינען מיר צום בעט פון גראָז, אוועק;
דער גאָט פון ליעבע האָט ראָס אונז
אצינד דערפיהרט צו אונזער צוועק.

און פאַרוויינט האָט אונז ד'זיסע נאכט
אין דרימעל פון נענוס.
לבנה האָט אונז שטיל באוואַכט
אליין געוואוסט פאַרוואָס.

וואָס איז שטיל אין הארצען געשעהן
יונגער איז אוועק איהר גאנג.

הערצער האָבען זיך הויך באוועגט,
וואָס האָט אונז וואו געצויגען.
הערצער האָבען זיך ווילד גערעגט
אין קושען־טאנץ פון אויגען.

כ'האָב אין בענקען זיך געטוליעט
אין דיין ווארים, מיידעל־שוים,
האָסט מיט ליעבע צוריק געטוליעט.
מיין געליעבטע שעהנע רויז.

אין שווייגען מיט ליעבע ג'ווארימט
האָבען מיר שטיל זיך א פראכט
מיט געטלי[illegible] ליעבע ג'ארמט
אוועק צו דעו חופה ן'נאכט.

ד'שטאנגען פון חופה, די בוימער
זיינען געוועזען שוין גרייט;
צום הימעל געקוקט מיט צויבער
געשעפטשעט: ס'איז נאָך נים שפעט.

דער צורעק, דער הימעל פון אויבען,
האָט זיך געשטערענט מיט חן;
דער עטהער פון אויבען געברומט האָט —
חתן־כלה זיינען שעהן!

אונטער דער חופה געשטאנען
זיינען מירביידע פארקושט
אלעס וואָס איז נאָר פאראנען
האָט אונז אין גרוסען געקושט.

קום הער.—

קום הער, מיין שטאָלץ מיין פרייד
מיין אויג־עפּעל מיין שיין;
עס דורשט דאָס הארץ אין לייד
נאָך דיר, געליעבטער מיין.

איך גאר דיין מילדען בליס
דיין אוינגען־שיין פול ליכט.
קום הער, אַ קוש מיין גליק.
וואך אויף מיין הארץ־געדיכט!

עס ציהט מיך אין ד ין שויס,
עס בענקט זיך מיר נאָך רוה;
מאך אויף דיין הארץ אַה רויז
עס שלאָגט דאָך שוין די שעה.

די שעה פון פרייד זי שלאָגט
דאָך גרויס איז נאָך דער וועה.
צי דען נאָך מיר זיך יאָגט
די נאכט ניט ליבער, זעה?

עס נארט מיין מידער קאָפּ
צו רוהען אויף דיין ברוסט;
פאל, ליכט, צו מיר אראָפּ
קום הער אויף גיך, מיין לוסט.

קום הער, מיין שטאָלץ מיין פרייד,
מיין אויג־עפּעל מיין שיין;
עס דורשט דאָס הארץ אין לייד
נאָך דיר, געליעבטער מיין.

האסט געזעהן. —

האסט געזעהן א יונגע מיידעל,
ס'האט איהר בליק דיין אויג פארבלענדט;
האסט דיין קאפ פאר איהר געבויגען,
דיך באזיעגט האט דער מאמענט.

אויף די קניה ביזט דו געפאלען
פאר דיין געמיין עהרליך־שעהן,
האסט פאר איהר געזונגען תפילות
איהר געבאכט דיין הארץ פארשטעהן.

און די יונגע מיידעל דיינע,
האט זיך צוגעהערט צו דיר;
ס'האט דיין ווארט בארוישט איהר וועזען,
אנגעקלאפט אין הארץ ביי איהר.

ס'איז אן אומעט אייך באפאלען;
ביידע האט איהר וואס געגארט,
ווען די נאכט איז צוגעפאלען
האט איהר זיך געשפיעלט פארשארט.

און די נאכט האט זיך געצויגען
מיט א זיסען ניגון שטיל;
קיינער האט געוואגט ניט שטערע'
גרייכען אייך אייער ליעבעס־ציעל.

וויקעל אוים זיך

וויקעל אוים זיך, קינד, פון חלום
מאך די אויגען דיינע אויף;
וואש אין טוי דיר אוים דיין פנים
קום אין דער הויך צו מיר ארויף.

זעה, איך ווארט שאך פון באנינען
ווי א הונט ביי זיך אין מיר
וויסעל, קינד, זיך אוים פון חלום
קום אין דער הויך ארויף צו מיר.

קינד פון מיין געדאַנק

קינד פון מיין געדאנק, נעהם פון מיר מיין פרייד און פיין,
ווייל דו ביזט די איינע בלום. די געליעבטע מיין.

ליעב דאַרף דיר מיין שמייכעל זיין, מיין פרייד גאָר מייער
ווייל עס ליעבט מיין זעעלע דיך מיט שטאַרקען פייער.

ביזט מיין טאָג, דאָס גרויסע ליכט אין וועג פון לעבען,
דו אליין בלויז טוסט מיר שיינען אין מיין שטרעבען.

איין גרויסען קוואַל האָט ווער פאר אונזביידען געגרייט
און ביידע פון איהם צו טרינקען דאַרף זיין א פרייד.

קום זשע, געליעבטע, דו רייך פון מיין פאַנטאַזיע;
ציה דיינע האַרפען־סטרונעס אָן, און שפיעל אונז צו.

ווייל דאָס לעבען איז א דראַמע, די שפיעלער, מיר;
לאָמיר טריי ד'דראַמע שפיעלען, שפיעלען אָהן א שיעור.

איך, דער נאַר פון אלע נאַרען!

I

דו האָסט מיין ליעבע צוריקגעוויזען
און איך דער נאַר פון אלע נאַרען,
בין אין דיר נאָך אלץ פאַרליעבט.

האָסט מיינע געפיהלען, די גוטע געפיהלען
באַשפּינען מיט גאַל, מיך פאַרשטויסען פון דיר
און איך דער נאַר פון אלע נאַרען
בין קינד נאָך אלץ פאַרליעבט אין דיר.

די שעה

עס קלאפט מיין הארץ מיט שטורעם
די אויגען קוקען ווייט;
קינד פון מיין נעדאנק,
איך ווארט אויף דיר א צייט!

עס בלאנדזשען מיינע בליקען
ווי א טרוים אין דער נאכט;
דאס קינד פון מיין געדאנק
שטעהט פון ווייט וואו און לאכט.

קינד פון מיין געדאנק
איך בעט נים לאך פון מיר
עס שלאגט דאך שוין די שעה
וואס בינדט מיך צו צו דיר.

וויעגט א רויז —

וויעגט א רויז א זון א פראכט
היין און הער זיך אין פעלד;
וויספערט וואו אין מארגען־נאכט
א פויגעלע און טרעלט.

שאטען'ט זיך א ליכטעלע
אין שטילען נאכט־פארגעהן
צינדט אין הארץ א פייערל
זיך און אין טאג־געשעהן.

צינדט זיך אן א פייערעל,
פלאקערט ז'מיר אויף א פרייד;
ווילט זיך צו מיין ליעבער געהן
זאגט מיר ווער: ס'איז שוין שפעט!

בענקט א הארץ. —

בענקט א הארץ נאָך מיר פון ווייטען,
נעהט אוים נאָך מיין ווארם;
שיק איך איהם פון הארץ א דימענט
אין דעם ווייטען ארם.

טרעפט דער דימענט אין זיין הארצען,
צינדט איהם אָן א פרייד;
„טרייסט, דו ביזט אין צייט געקומען
שיער געוועזן ניט שפעט".

פאלען פערעל פון די אויגען,
ווארימען א טרייסט:
קומען וועלען גוטע צייטען
נאָר אליין ווען ווייסט.

און מיר וועלען נאָך אין צווייען
תפילה'ן איין געבעט;
פויגעל וועלען זינגען ליעדער
קיינמאָל איז ניט שפעט.

זאָג צי זאָל איך קריעה רייסען

1

זאָג צי זאָל איך קריעה רייסען
אייביג שיידען זיך מיט דיר;
זאָל איך זיך מיט אש בארעקען
ווינען קלאָגען אָהן א שיער?

זאָל איך מיט דער נאכט פארקעהרע,
זיך ניט טרעפען מיט דעם טאָג;

איך וויים ניט פארוואס, וואס ציהט מיך צו דיר?
צי האט ניט פאר'סס'ט ווער מיין וויל,
איך געה וואו שפאצירען, איך וויים נים פארוואס
דער וועג דאך מיך פיהרט צו דיר שטיל.

2

באגינען ווען ס'וואכט דער מארגען
ווארפט מיך וואס ארויס פון בעט
יעדער שלאפט נאך, איך אליין נור
געה ארום מיט זיך און רעד;

איך טראכט פון דיר, פון אונזער צוקונפט.
קיינער צווינגט מיך נים דערצו,
ביזט דער שאטען פון מיין חלום,
וואס צושטערסט מיר קינד מיין רוה.

ביידענס הערצער —

ביידענ'ס הערצער קלאפען אהן אן אויפהער,
ביידען ציהט אונז ערגעץ וו'הין.
אויסמיידענדיג טרעפען מיר זיך דא און דארטען
ביידע קאנען מיר נים רוהען.

ביינאכט ווען אלץ רוהט אין דרימעל,
טראכטען שטיל מיר איין געדאנק;
עס קאן דער שלאף פון אונז נים רויבען
דאס וואס ביידע נארען לאנג.

און שלאפען מיר איין שוין אזוי ווי געהעריג,
גארניט טוט דוכט זיך געשעהן;
אין חלום דאך ריידען מיר שטיל זיך פאנאנדער
אין לעבען אין צוויען מיר געהען.

געדענקסט?

איך גײ אין פּאַרק און קוק פֿאַרגאַפֿט
די ביימער דוכט מיר
פֿרעגן וואָס מיך שטיל:
געדענקסט?

עס רוישט דער טײַך
אַ שטיל־געזאַנג
אין דמיון וואַכט
אַ קלאָרער געדאַנק —

אַ בענקשאַפֿט שלאָגט פֿון האַרץ אַרויס.

דאָ אין פּאַרק בײַ׳ם ברעג פֿון וואַלד
געדענקסט צווישען טאָג און נאַכט
אַ רויז האָסט אָפּגעריסען ווילד
געדענקסט?

געדענקסט צום האַרץ האָסט דו געפּרעסט
מיט ווילדען גלוסט
די יונגע רויז
געדענקסט דו, קינד, געדענקסט?

אין שאָטען פֿון דער נאַכט
פֿאַרהילט האָסט דײַן געזיכט;
דײַן האַרץ האָט ווילד געלאַכט
אין שטילען נאַכט־געריכט.

געדענקסט, דו שפּרייזט אין וועג,
דו ווייסט ניט וואו דו געהסט

זאָל איך זיך א קבר מאַכען
זאָג מיר, ליעבע איך בעט דיך, זאָג!

זאָג: צי זאָל איך געהן אין מדבר
שלאָגען זיך על־חטא אליין;
צי זאָל איך נאָר דער וועלט אין ווערטער
לאָזען הערען מיין געוויין?

זאָל איך זיך אין שווארץ פארהילען
א שטעקען נעהמען אין דער האנט
און אין וועג אליין זיך לאָזען
ווי דער היישעריק אין לאנד?

זאָל איך מיט דעם ווינט פארמעסטען
זיך מיט צאָרען אין זיין וועג
און דיך זוכען אויף די וועגען
זאָג, געליעבטע, דיר איך פרעג!

[illegible]

איך וועל מיט דעם ווינט זיך פארמעסטען
מיט צאָרען זיך יאָגען נאָך דיר
און מעגסט דו מיט גאַל מיך פארשטויסען;
אין הארץ וועסט דו בלייבען ביי מיר.

איך וועל דיך פארבאָרגען דאָרט האלטען
אזוי ווי א קינד אין דעם בויך;
מיט מאמע־געפיהלען דיך לאסטשען
א שלאף־ליעד דיר זינגען אפט אויך.

און וועסט דו ערוואכען מיט שטורעם
מיט צאָרען אנטלויפען פון מיר;
וועל איך אין דיר קיינמאָל פארגעסען,
זיך שפּינלען מיט וועהמאָג אין דיר.

אין מאָרגען-ליכט

עס צינדט זיך דער מזרח אין מאָרגען־ליכט אין דער טאָג
עגטשטעהט
מיט דעם זונען־אויפגאַנג, ליעבע, דיין געליעבטער צו דיר
געהט.
מיינע מיידעוואַש'נע אויגען, גאַרען מיין געליעבטער'ס
בליק
און אין הארצען וואכען ליעדער, וואכען ליעדער פאר מיין
גליק. —

כ'האָב און מיר זיך אנגעשלאָגען, פון מייז ליעבער,
ליעבער רויז;
מיט דעם פייער פון מיין יוגענד זיך געקלאַמערט אין איהר
שויס.

דעם סוד פון ליעבע אויסגע'שיכור'ט, האָב איך פון מיין
ליעבער'ס ברוסט
און דעם וויין פון יוגענד האָב איך זיך אין הארץ
אריינגעגלוסט

האָט מיין ליעבע צוריק געקלאַמערט אין מיין הארצען זיך
מיט לוסט;
האָב איך איהר דעם וויין געגעבען פון מיין איינען יונגער
ברוסט.
איז דער סוד פון נאַכט געקומען מיט דעם דופט פון יענער
וועלט
האָב איך מיט מיין רויז געצויגען, וואו אוועק אין פרעמדער
וועלט.

די ליעבע פיהרט דיך בלינד
דאָך געהסט דו פעסט און געהסט.

דו געהסט און פיהלסט
דעם רויזען־דופט
פון פרילינגס גוטער נאכט;
עס ציהט דיך וואו
דאָס לעבען רופט
אין וועג נעוּסטו פארגאפט!

בויגסט אוועק דיין פנים

בויגסט אוועק דיין פנים
ווילסט אויף מיר ניט קוקען
לאָז איך מיין געפיהל, אַה,
שטיל אין זיך דערשטיקען.

צינדט זיך אָן א פייער
אין מיין האַרץ דעם ברייטען;
לאָז איך מיינע אָרעם
זיך אין ווייט פארשפרייטען.

מערק איך וואו א שאָטען,
דוכט מיר דאָס איז דיינער;
יאָג איך זיך מיט צאָרען
נאָך געליעבטער מיינער.

מיינע מיידלעך

1

מיינע מיידלעך זיינען בלומען
פון דעם לאנד פון הערבסט געקומען;
זייערע באקען בלייך־געפארבטע
און די הערצער שטיל־געגארטע.

מיינע מיידלעך זיינען בלומען!

מיט דעם פריהען אונטער־שטערען
קומען מיינע מיידלעך גערען
צו מיין פענסטער שטיל־באוואכטע
פון דעם לעבען אויסגעלאכטע.

און מיט תפלה'דיגע בליקען
פון דער ווייטען צו מיר שיקען
זיי די קושען זייערע טריעבע;
וואס פאר'סם'ען מיר מיין ליעבע.

מיינע מיידלעך זיינען בלומען.

2

קלאפט א מיידעל אן אין טיר מיר.
—בראנשטיין אלע ווארטען אויף דיר;
קום אין גאס ארויס שוין, טרוימער,
פון דער נאכט ניט זיין קיין שומר.

קלאפט א מיידעל אן אין טיר מיר.

עפען איך די טיר מיט שטורעם
שייד זיך מיט דעם בעסטען חלום.

בלומען

דאָס זיינען די עדות פון ליעבע
דעם גרויסען זין פון לעבען;
די פריידען־בעכער פון דער יונגער
פון וואָהנזיניגען שטרעבען.

די בלומען זיי וועלען פאַרטריקנען
בלייבען פון זיי וועט קיין שפור;
די ליעבע דאָך לענגער וועט דוי'רען
ביז גרויי וועלען ווערען די האָר.

ס'האָט גענאַרט מיך שטיל מיין מיידעל

ס'האָט גענאַרט מיך שטיל מיין מיידעל
מיך געפיהרט א לאַנגע צייט
כ'האָב אין דמיון זיך געטראַגען
אין דעם לאַנד פון צוקונפט ווייט.

אין דעם לאַנד פון צוקונפט האָב איך
אויסגעבויעט זיך א נעסט;
האָט מיין מיידעל מיך פאַרלאָזען
בין געבליבען אָהן א טרייסט.

מעגסט אין מאָרגען ווייט אוועקגעהן

מעגסט אין מאָרגען ווייט אוועקגעהן,
עלענד לאָזען מיך אליין;
וועל איך ליבען דיך מיט פייער
נאָך דיין אויגענבליק אויסגעהן.

אויף די וועגען וועל איך זוכען
פון דיינע פיס די טריט;
ס'וועט דיין שאָטען מיך פאַרפאָלגען
אויף א יעדען, יעדען שריט.

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פארל׳עבט זיך

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פארליבט זיך,
און עס ציהט צו זיי און ציהט מיך.
אלע זיינען שעהנע קינדער
און זיי שי..ען מיך א וואונדער.

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פארליבט זיך.

איינע האָט צוויי אויגען בלויע
און א צווייטע, גרויסע גרויע;
אלע זיינען גוטע טויבען
טוען מיך אין הימעל הויבען.

גוטע הערצער, מילדע בליקען,
זאָגען אלע מיר צו גליקען.
דאָך עס פעהלט די אמת־איינע
צווישען אלע דריי די שעהנע.

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פארליעבט זיך.

כ׳האָב א בייזען איהם געטראָפען

כ׳האָב א בייזען איהם געטראָפען,
נים גערעדט מיט איהם קיין וואָרט;
ביידען איין געפיהל פאראייניגט
האָט אונז אין איין צייט און ארט.

ביידענ׳ס אויגען שטיל געפייערט,
האָבען צאָרענדיג און בייז;
שווער איז זיך, געליעבטע, שיידען
ווי־עס זעהן זיך איז קיין טרייסט.

קומען מיידלאך מיר אנטקעגן
און פארפיהרען מיך אויף וועגן

וואס מיין פוס האט ניט באטראטען
און פון אלץ זיי טוען שפאטען
געהן מיר אין וועג דעם לאנגען,
און אין הארץ עס נאגט א באנגען.

קלאפט א מיידעל אן אין טיר מיר.

5

שפעט אין נאכט בין איך געקומען
מיט א בייזען בליק א שטומען.
כ'האב א גלעזעל אנגעגאסען,
און ביים טרינקען הויך גענאסען.

שפעט אין נאכט בין איך געקומען.

אויף די סטוולען פון מיין הארצען
האב איך אויסגעקריצט א שווארצען
פאס. א לאנגען אלס [illegible] צייכען
פון א גרויסען אונטער־בלייבען

וואס די מיידלאך מיינע האבען
אויפגעגעסען ווי די ראבען
און איך האב מיט בלוט פארשריבען
וואס פון אונענט איז געבליבען,

שפעט אין נאכט בין איך געקומען.

קינד

קינד, הויב אויף דיין קאָפּ, דיין שטאָלצען,
פלעכט פאנאנדער דיינע האָאָר;
אין די אויגען, טיעף פארבענקטע —
דיינע, לאָז מיך קוקען קלאָהר.

לאָז דעם טרוימער, זיך אויסבאדען,
אין דיין שווארצען אויגען־בלים.
לאָז איהם, וועט ער, דיר באצאָהלען,
מיט דיין לאנג געוואַרטען גלים.

אונערוואַרטעט.

אונערוואַרטעט וועל איך קומען,
ווי דער דונער פאר דעם רעגען;
וועל איך דיך אין שטוב ניט טרעפען,
וועל איך קיינעם אויף דיר פרעגען.

נור אליין, וועל איך זיך לאָזען,
אויף די וועגען אומבאקאנטע;
מיט די אויגען, מיינע וועל איך,
דיך אויפזוכען האַרץ־באַקאַנטע.

2

אונערוואַרטעט וועל איך קומען,
ווי דער אויסברוך פון א שטורעם;
וועסט ניט גלויבען דיינע אויגען
דענקען דאָס איז בלויז א חלום.

אין שווייגען וועל איך דאָן פארזינקען,
ניט ריידען מיט דיר וועל קיין וואָרט;
די אויגען, דאָס האַרץ מיינס וועט ריידען,
אזוי רעדט די ליעבע דאָך פאָרט!

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע
מיט צווײ אויגען שווארצע שעהנע.
און זי ליעבט מיט הייסען פייער
שעצט מיך הויך און האלט מיך טייער.

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע!

געה איך מיר מיט איהר שפאצירען,
טוט דער וועג אין וואלד אונז פיהרען
און דער וואלד ער נעהמט אונז ביידען
אויף און לאָזט זיך אונז ניט שיידען.

קושען מיר זיך איין אין איינעם,
טרוימען ביידע פון אַ שעהנעם
מאָרגען וואָס וועט צו אונז קומען;
און אין לאנד פון גליק פארנומען.

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע.

און האָב איך די קוואלען געעפענט

און האָב איך די קוואלען געעפענט,
דיר טרינקען געגעבען צו זאַט;
האָסט דו זיך צו זאַט אָנגעטרונקען
און דאן מיך איינגאנצען פארשפאַט.

בין איך מיט מיין צער פארבליבען
געוואָרט אַ דערלייזונג פון וואו;
האָסט דו זיך אין חלום באוויזען
געשטערט מיר אין שלאָף אויך מיין רוה.

מיין בענקשאַפט

מיין בענקשאַפט.
דער זיסער וועה פון מיין האַרצען,
די האַרפּען־מעלאָדיע פון מיין נשמה
איז אַ קינד פון טרוימען־לאַנד
וואָס איז מיט מיר אין וועלט געקומען
שטיל און עהרליך זאַלבאַנאַנד.

1

שעהן, עהרליך־שעהן איז מיין בענקשאַפט;
די טרייסט פון מיין זיין.
זיס, האַרציג־זיס און גוט איז מיין בענקשאַפט,
די געליבטע מיין.

פליגעל, שניי־ווייסע פליגעל מיין בענקשאַפט פאַרמאַגט;
דער רוהם פון מיין וועלט.
די פליגעל זיי טראָגען מיך הויך אין די הימלען
אַוועק, ביז גאָט׳ס געצעלט.

אויגען, זונען־אויגען צוויי, מיין בענקשאַפט פאַרמאָגט
וואָס לייכטען מיט פייער אין וועג;
די אויגען זיי פיהרען, מיין שיקזאַל דעם גרויסען,
אין גלייכען, קרומען, זונען־וועג.

קומען טריעבע באַנגע שטונדען
פול מיט צער נאַכטיג־שוואַרץ;
וואַכט מיין בענקשאַפט אין זכרון
וואַכט אַ ליעד אויף אין מיין האַרץ.

פאלענדע בלעטער.

אזוי צערטעלט מיך מיין בענקשאפט,
הילט אין טרוים מיך איין;
אין דעם טרוימען־לאנד פון בענקשאפט,
ווילט זיך אייביג, אייביג זיין.

3

געה איך אין דער נאכטינקייט
און ענטווישטער זיך ארום,
וויקעלט מיין בענקשאפט פון דמיון זיך אויס
רופט מיך הויך: — מיט מיר קום!

וויקלען פאנאראמען,
זיך שטעהן פאר מיר אויס;
געה איך דאָרט שפאצירען
מיט מיין בענקשאפט גרויס.

טוישען זיך זון און לבנה־שטראהלען,
פארליבטינג־זיסען מיר מיין [illegible] טיים:
הילכען כאר־געזאנגען אַם
אין מיין אויער פון ווייטע וויים.

ליבטיגט זיך מיין ליעבע
אין הויך א שעהנע פרי…
ווערט צונישט מיין [illegible]גען,
שווינדט אוועק מיין ליד.

4

„—טרויער ניט נאר,
קום זעה דיין פארטאָג,
זאָגט מיר מיין בענקשאפט
אין געהן פון טאָג.

זיס, טרויעריג־זיס קלינגט איהר טרייסט ווארט,
טרעלט טעלארדיש מיר אין אויער.
בלויז דעם לעבען'ס שיר, אליין נור,
טרעלט טעלארדיש 'זוי אין אויער.

ב

גליקט מיר ניט מיין ליעבע אין'ם אווענט־שטיל
און א וועה־מוט טעלארדיע ווינט אין נאכט מיך איין,
וואכט מיין בענקשאפט אויף מיט שטורעם,
קושט אין חלום־לאנד מיך איין.

אין חלום זעה איך א גן־עדן,
וואס שטערענט זיך מיט חן;
אין גן עדן וואקסען בלומען:
וואקסט מיין ליעבע אויך שעהן.

שעהן איז מיין ליעבע; דער ציערונג פון עדן,
וואס מיין בענקשאפט מאהלט מיר אוים.
און מיין הארץ באגעהרט א שטארקעם;
שטארק מיט פייער נאך געגום.

צינדט מיין בענקשאפט אן די זונען
און לבנה שטערען־ליכט,
טו איך זיך אליין געפונען
אין גן עדן'ס שטיל־געדיכט.

נעהנטער איך זיך צו מיין ליעבע,
שיכור'ן מיר זאלבעגאנד;
פון די אייגען־קוואלען ביידע,
שיכור'ן מיר זאלבאגאנד.

איך ווער פון ליכט געפאַנגען,
אין פרייד מיט שטורעם איינגעהילט;
צונישט ווערט גלייך מיין באַנגען,
איך בין פון נאַכט שוין אויסגעהילט.

7

מיט דער מאָרגען־זון קומט צו מיר מיין בענקשאַפט
א פון טוי אויסגעוואַשענע, א ריינע;
קושט פון בעט מיך אויס א וואונדער
טראָגט אין מאָרגען־לאַנד מיך אוועק א שעהנע.

אין שפּיגעל־ברעג פון מאָרגען־זון
קניה איך שטיל אויסגעצוואָגען;
פאַר דעם גאָט פון מיינע אבות
טו איך מיינע תפלות זאָגען.

און עס לייטערען זיך האַרץ און תפלות הייליג
דעם לעבענס שיר ווערט גוט צו הערען,
וואַכט מיין בענקשאַפט אין זכרון
ווילט זיך תפלה׳ן, ניט אויפהערען.

8

ביי טאָג איז מיין בענקשאַפט א זשומענדע ביהן
וואָס זיס׳ט דעם האָניג פון מיין זיין;
ליעבע לאָמיר ביידע קניהען
פאַר דער ליעבער בענקשאַפט מיין.

און עס וואַכט מיין בענקשאַפט
היט, דעם אונשולד מיינעם, שעהן,
אין דעם טאָג פון לעבען בענקשאַפט,
ווילט זיך אימער מיט דיר געהן.

און עס כאפט מיך אויף מיין בענקשאפט
טראגט מיך הויך אין ווייט אוועק,
טרעפען מיר דאָרט פֿון דעם פֿרלער
פליהט ער פון אינז אפּ א שרעק.

5

מיין וועג איז ניט געמאָסטען
איך ווייס ניט וו'הין צו געהן,
ווינקען האָריזאָנטען ווייטע,
צאָרען איך און וויין.

„—ניט זאָרג, טרייסט מיך מיין בענקשאפט,
אן ערדישער גן עדן הייליגט זיך אויס,
זעה איך דאָס לעבען א יונגען דאָרט וואכען;
איז מיין פרייד צו קיינעמס גרויס.

טרעלט דעם לעבענס מעלאָדיע
פריידיג מיר אין הארץ אריין;
ווער איך פון איהם גלייך באצוואונגען
הער זיך אין זיין ליעד גוט איין.

6

שווארץ, חושך איז די נאכט,
ניט צו זעהן קיין שטערען־ליכט.
בלאָזט א בייזער ווינט מיט צאָרען;
לעשט זיך אויס דאָס לעצטע ליכט.

נאָגט א טריעבער ניגון אין מיין הארצען,
שטיל פאלען טרעהרען אין דער נאכט;
וואכט מיין בענקשאפט אויף א גוטע
קומט צו מיר מיט פרייד און לאכט.

ווייל פון פרייד איז איצט די צייט,
ווען דאָס פייער ברענט מיט לוסט,
און פון וועלקען איז נאָך ווייט
זאָל מיט פרייד זיין פול מיין ברוסט!

זון

זון, דיין שטראַהלען־נעץ האָט מיך געפאַנגען
מיין זין מיר פאַר׳שיכור׳ט,
מיין האַרץ אָנגעפילט מיר מיט פרייד.
עס האָט דיין ליכט מיר
די אויגען פאַרבלענדט:
איך האָב אין דיין פנים
שווער קוקען געקענט.

שעהן, שעהנער ווי שעהן, איז דיין פנים,
דיין שטראַהלען־גלעט איז צאַרטער
ווי דער, פון א פרוי.
און האָסט דו מיין בליק, שטיל
בלויז איינמאָל פאַרכאַפּט,
וועל איך אויף דיר קוקען
ביז ווערען וועל גרוי.

1

די מאָרגען־דרויטקייט גיסט זיך מיט א שמייכעל אוים.
דער טאָג, ווי א גנב, שטיל קומט צו געהן.
דו שלייכסט זיך א בייזער ארויס פון דיין בעטעל
מיט צאָרן באַגעגענסט דעם פרומען פריה־מאָרגען.

פרום גיסט די זון איהרע שטראַהלען פאַנאַנדער,
מיט פייער באַגריסען זיי פרייריג די וועלט.

9

אין אווענט־זון־געזאנג
ווען דער טאָג פאַרגעהט;
פאַרזינק איך אין א טרוים
וואָס מים אוטעם וועהט.

עס וויינט אין מיר מיין הארץ
אויף דעם טאָגס פאַרגעהן;
די אויגען קוקען ווייט
עס הערט זיך א געוויין.

„—קום מיין לעבען 'הין אוועק
אין דעם אווענט־ליכט פון טרוימען;
דאָרטען ווייט איז אונזער וועג,
קום, די זון, נים צו פאַרזאמען.

רופט מיין בענקשאַפט מיך מים שטורעם
און איך געה אוועק אין חלום.

צום לעבען

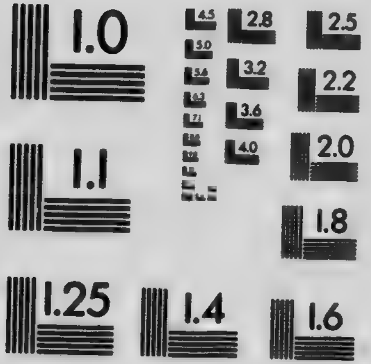
זון אין הימעל בלייב הויך שטעהן
און באלויכט די גרויסע וועלט.
גאָט אין הימעל לאָז מיך געהן
פריי אין לעבען אומגעשטערט.

בארען אלע, זיננט איצט אויך
פילט די הערצער אָן מים פרייד.
ווייל דאָס לעבען איז א רויך
וואָס אין שטורעם שטיל פאַרגעהט.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc
1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

1

באַנינען ווען ס׳וואכט דער מאָרגען
פון זיין חלום־לאנד דער נאכט, —
ציהען קיה זיך אין טשערעדע
פון די נאסען אלע לייכט.

און די קיה זיי זינגען שירה,
צו דעם לאנד פון זונען־ליכט;
ביי דער ראַנאַטקע טרעפען זיי
אָן א פאסטוך אומגעריכט.

און דער פאסטוך טרייבט א בייזער
זיי אין טשערעדע אוועק;
גלוסט זיך איינער וואו אוועקגעהן,
שלאָגט זיין בייטש איהר אָן א שרעק.

2

קאראוואנען פול מיט תבואה
ציהען שראנגענווייז אין שטאָט,
ביי דער זייט זיך נעהט א פויער
מיט א בייטש אין האנט פול מוט.

טרעפט ער אָן א יוד א סוחר,
שטעלט ער אָפּ זיין וואָגען שטיל;
זאָגט דער סוחר איהם „גוט־מאָרגען”,
פרעגט א פרייז איהם וואָס ער וויל.

דינגט ער מיט דעם סוחר לאנג זיך,
לאָזט דעם מקח איהם אראָפּ;
איז די פרייז איהם ניט צום הארצען,
פאָהרט ער ווייטער פון איהם אָפּ.

דער מענש איז א בלינדער: ער מערקט נים די שעהנקייט,
דאָס זון־ליכט שטויסט ער פון זיך אָפּ.

אין ערגעץ א ווינקעל א לעב'דיגען קבר,
וואו זון ניט דערגרייכט מיט קיין שטראהל,
פארבאָרגט ער מיט צאָרען זיך דאָרטען אין עלענד
און שאפט זיך א קבר מיט גאל.

2

די אווענט־זון פארגעהט מיט צאָרען
דער מערב־ראנד זיך בענקענד רויטעלט.
מענש, דו האָסט די זון פון זיך פארשטויסען,
געהט זי בלוטיג אונטער, זעה אצינד!

שטעהסט פארגאפט ביים ראנד און קוקסט,
מיט מידע בליקען ווי דער טאָג פארגעהט.
עס צאָרענט אין די אויגען דיינע שטיל א פייער
ווילסט און קאָנסט ניט אָפּהאלטען דעם טאָג צוריק

פאר די אויגען דיינע שפרייט זיך אוים די נאכט,
און עס שניידט א בענקשאפט דורך דיין קראנקען הארץ.
האָסט דעם טאָג פארשטויסען ווען ער איז געקומען
האָט די נאכט דיך אין איהר נעץ געפאנגען שווארץ.

פראגמענטען פון מיין שטעטעל

פארגיב מיר, לאנד פון מיין געבורט,
פארגיב, אָה, מוטער מיר מיין זינד,
וואָס איך האָב דיך פריה פארלאָזען:
איך בין דאָך פארט א גלות־קינד.

ביזט א קינד פון פריהלינג קינד

פרייע וועגען קלאָהרע טייכען
און פון הארץ עס הילכט א לאַכען.

לויט׳רע הימלען ווינקען שעהנע,
ליעבע כשופ׳ט זיך א ריינע

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

ריינע תפלות, אונשולדס־קינדער
היילינען זיך שטיל א וואונדער;

בלומען־קווייטען שטיפען קליינע
און עס נארט דיך ווער א שעהנע

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

פויגעל־לידער פריליננס רוהם
הילכען׳אַפּ אין ווייט ארום.

שטילע סודות וועבען פריי
זיך אין הארץ פון יונגען מאי

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

ווארים־שטראהלען ליבעס גלום
צינדען אַן דיר פייער־מוט

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

ביזט א קינד פון פריהלינג קינד!

3

פֿאַהרען פֿוהרען פֿיעל צענויף זיך,
שטעלען אָפּ זיך אויף דעם מארק.
מישען זיך צענויף געזאנגען,
געהם דער האנדעל פֿלינק און שטארק.

אויף די פֿוהרען מאַלראוואנקעס
מיט פֿארבענקטע אויגען שווארץ;
זיצען און צעלעגען סחורות
מיט א צלם אויף דעם הארץ.

קומען קונים צו די פֿוהרען
מיט שטרוי־קוישלעך אין די הענט;
קויפֿען אויף וואָס זיי פֿארלאנגען
פֿון די לעלעם אומבאקענט.

בין השמשות

בין השמשות. כ׳ליעג און דרימעל,
שאטענס קריכען אויף דער וואנט.
מאך איך צו די אויגען מיינע,
קושט זיך צו מיר, צו א האנט.

און די האנט; די מיידעל־צארטע
לאסטשעט מיך א לאנגע צייט;
מאך איך אויף די אויגען מיינע,
לויפֿט זי אָפּ פֿון מיר אין ווייט.

עס איז די ערד
דיין בעט אצינד;
ווען דיר באשערט
איז רוהען קינד.

ס׳ציהט מיך הויך אין יענע וועלטען

ס׳ציהט מיך הויך אין יענע וועלטען
וואו די זון דארט אייביג לייכט,
וואו די יונגע בליהט אהן אויפהער
וואו עס הערשט קיינמאל די נאכט.

דארט וואו אלע לעבענס־פריידען
זינגען אויס זייער מעלאדיע,
ווילט זיך וויעגען ווי א רויז מיר
זינגען הויך דאס ליעד פון רוה.

מיט מיין מאמען

ווען מיין מאמע האלט ליכט אין בענשען,
שפרייט זיך אויס אין שטוב א פרייד.
און אין שטוב ווערט גוט צו זיצען
ריידען מיט דער מאמען שפעט.

זען איך רעכטס זיך ביי מיין מאמען
קוק אין פנים איהר אריין
פון די אויגען איהרע שטראהלען
קושען זיך אין מיר אריין.

און די שטראהלען איהרע גוטע,
ווארימען א גאנצע וואך,
ביז עס קומט א צווייטער פרייטאג
ווארימען זיי ווידער נאך.

אויף ווייטע פעלדער

אויף ווייטע פעלדער,
וואו גראזען און וועלדער
בילדען אהיים,
פאר פויגעל וואס זינגען,
מוט מיין שטימע
מיין שטימע אפקלינגגען
וואס פון מיין הארצען
מיין הארצען מוט זינגען.

און זינגען מו איך
בייטאג און ביינאכט
ביי זונען־שיין
און אין לבנה נאכט
און הער איך וועמען
פון ווייטען קלאנגען,—
ברענג איך איהם
א טרייסט צוטראגען
און זינג איהם מיין ליעד
מיין ליעד פון טרייסט
וואס פיהרט׳אין וועג
איהם ווידער דרייסט.

די זון פארגעהט

די זון פארגעהט
די נאכט פאלט צו.
א ווינטעל וועהט
דו גארסט נאך רוה.

דו פאלסט צום גראז
א מיעדער גלייך;
עס פעהלט דיר וואס
ראך ביזט דו רייך.

און בין איך געקומען אין שטערטעל,
פאַרגעסען האָב איך אין מיין וועה,
איך בין דאָך, מיין ליעבער, געקומען
פון ווייטען צו דיר איצט, אָה, זעה!

געעפענט האָב איך מיינע טירען,
מיין גאסט אויפגענומען מיט פרייד.
אין אלץ האָב איך איצט זיך פאַרגעסען,
צו נישט איז געוואָרען מיין לייד.

אויף מיין הארפע

אויף מיין הארפע
טו איך שפיעלען
ווען אין טרויער איך פאַרזינק.
און מיין שפיעלען
וועקט די וועלטען
פון זייער חלום אויף זעהר גרינג.

און די וועלטען
הערען אין זיך
אין דעם ניגון פון מיין ליעד;
הערט מיין הארף נור
אויף צו שפיעלען, —
שלאָפען איין זיי ווידער מיעד.

פיאנא-קלאנגען

פיאנא־קלאנגען
צויבער־טענער
טראָגען זיך פון וואו;
נאכט־געזאנגען
חלום־טענער
שטערען מיר מיין רוה.

מיט זיך

כ'האָב פארשלאָסען זיך אין צימער
מיט דעם דרויסען זיך צוקריגט.
כ'האָב פארהאנגען מיינע פענסטער־
אין מיין הארץ אריינגעבליקט.

פון סופיט האָב איך א הימעל
אויסגעמאָהלען זיך באשייד
און א זון האָב איך אין הארצען
אויסגעמאָהלען זיך מיט פרייד.

אין די זונען־שטראהלען מיינע,
האָב איך זיך אליין פארהילט
און געפרעהט זיך און געזונגען
מיין באגעהר אליין געשטילט.

מיין גאסט

געקומען א גאסט אומערוואַרטעט,
א שטילער געקלאפט אין מיין טיר:
האָסט, ליבער, קיין בריף ניט געשריבען
בין איך איצט געקומען צו דיר!

עס האָט מיך מיין בענקשאפט געטריבען,
דער וועג האָט געפיהרט מיך אהער.
לאנג האָבען די נעכט זיך געצויגען,
דאָס פאָהרען געוועזן אזוי שווער.

די באהן האָט גערוישט אין די אויערען,
די מענשען געדרימעלט א צייט.
עס האָט מיך געלאנגווייַלט דאָס פאָהרען,
דאָס פאָהרען אין עלענד פון וויים.

ער קלויבט נים קיין שעהנע
און גוטע געפיהלען.
אלץ איז א מאכל
זיין הונגער איהם שטילען.

כ׳האָב א שטיין אין וועג געטראָפען

כ׳האָב א שטיין אין וועג געטראָפען
מיר געדוכט האָט ס׳איז א בלום;
האָב איך פאר דעם שטיין געבויגען
ווי א קינד נאאיוו זיך דום.

איז דאָס מאָרגען־ליכט געקומען
מיט איהר וואונדער זון־געזאַנג,
האָט א וואונד זיך אין מיין הארצען
בריים געעפענט מיט א באַנג.

האָט מיין בליק זיך אָנגעשלאָגען
אָן מיין נעכטען־בלום מיין גליק;
האָב איך קלאָהר ערשט דאן פארשטאַנען
ווי עס נארט דער אויגען־בליק.

אין וועג

מיט צונויפגעפרעסטע ליפען
שטום אָהן ווערטער כ׳בין געגאַנגען;
מיט א צער אין מיין הארצען
מיט א נאָגען מיט א באַנגען.

ער האָט זיך אויף מיר געוואונדערט,
פרעמדער געקוקט אין די אויגען.
ביידע האָבען מיר געשוויגען,
בלינד אין וועג זיך וואו געצויגען.

שפיעלט א מיידעל
אויף א פיאנא
ערגעץ ווײט אין נאכט, —
וויגט א מוזיק זיך
פאר די אויגען,
מיין געזיכט באלייכט.

טענער־ליבע
פיאנא־טענער
טראגט זיך צו מיר הער;
ורינט אין נאכט מיר
אייז אין חלום
לאזט מיין הארץ נים לעער.

דער שווארצער פויגעל

עס האט ווער געבויעט
א נעסט אין מיין הארצען,
א פויגעל א גרויסען
באזעצט דארט א שווארצען.

און בליהט זיך פאנאנדער
א בלום דארט א שעהנע,
עס פיקט איהר דער פויגעל
שיין אויף דארט די ריינע.

עס בעט מיך דער פויגעל
קיין עסען קיין טרינקען;
ער נעהמט זיך אליין אלין
וואס צו איהם טוט ווינקען.

נעהמ זיך וואו א מענשעלע
נעהמ אין שטיל פון נאכט,
נעהמ אוים וואו א ליכטעלע
הערשט אליין די נאכט:

שלאָפען איין די קינדערלאך
שלאָפען איין אין נאכט,
זינגען שטערען זמר'לאך
היטען זיי אין נאכט.

קרעכצט און וויינט א פידעלע,
ערגעץ וואו אין וויים,
שאָקעלט זיך א װערבעלע
בעט און וויינט און שריים.

צאַפּלען זיך־די הערצעלעך
צאַפּלען זיך אין שטיל,
וואכען אויף די אויגעלאך
וואכען אויף אין שטיל.

עפענען זיך מויל'עכלעך
עפענען אין נאכט,
צינדט זיך אן א ליכטעלע
צינדט זיך אָן א פּראכט.

באָדען זיך די קינדערלאך
באָדען זיך אין גליס,
וואכען אויף זיי שטערענדלאך
מיט א מילדען בליס.

נעראטענע קינדער

עס זיינען נעראטענע קינדער פאראן,
וואס קלינגען זיך פריה פאר דער צייט.
עס אטעמען הויך זיי׳רע ברוסטען,
די בליקען זיי פאלען אין ווייט.

די ווייטקייט זי ציהט אומאויפהערליך,
מאהלט בילדער ז׳שעהנע נעשטאלטען;
די קינדער זיי פליהען א וואונדער,
עס קאן זיי ד׳צייט נים פארהאלטען.

און מענען זיי ווענען אנטרעפען,
עס מאכט נים ווי גרוים ס׳איז דער דארן;
עס קימערט זיי ווענינ זיין יחוס
באקעמפען דעם שונא מיט צארן.

און גרייבען זיי ווען אין דער ווייטקייט,
טרעפען זיי אן זיך־אליין דארט,
צי ווילען זיי יא צי נים וויסען,
דאך קינדער זיי בלייבען אלץ פארט.

קינדערלאך

שווימען ויידען־וואלקענדלעך
איבעראל אין הויך,
בלאזט פון וואו א ווינטעלע
שלענגעלט זיך א רויך.

שאהעלט זיך א בוימעלע
בוינט דעם קאפ אראפ,
וואיעט וואו א ווינטעלע
פאלט א ליכט אראפ.

געקומען די זון איז פון מאָרגען א קאלטע
געציטערט צו ווייזען א שטראהל,
פארגליווערט דער הימעל א שטומער געהאנגען
גע'ביטער'ט און הויך זיך מיט נאל.

צו די וואָס שאַפען

אין פייער פון בלוט זאָלט איהר שמידען
דעם פאקעל פון פרייהייט דער נייער,
דעם גייסט פון דעם מענשען, דעם מידען,
דערהויבען זאָל גאָט דער באפרייער.

די הערשער פארניכטעט מיט צאָרען
דערטרינקט זיי אין אייגענער גאל
דעם לוח פון אייביגע יאָהרען
גיט איבער, דער פרייהייט פאר אל'!

צום קאַמף

ציין'ס טעכטער, אידען־קינדער,
גורט די לענדען איי'רע אַן
און איהר, העלדישע בחורים,
ציהט ארויף די אידען־פאָהן!

אין דעם ווייטען עבר, ברידער
זיינען מיר א פאָלק געווען;
לאָמיר קעמפען פאר דעם עתיד
אין די רייהען אויך איצט שטעהן.

ווייל די זון פון ווייטען מזרח
איהרע פיילען האָט געשיקט

דער הערבסט ווינט

אין שטיל־געוויש פון נאכט
טראגט א הערבסט־ווינט אזוי לייכט.
ערגעץ וואו אונז ווייט אוועק;
עס נעהט דער ווינט זיך אזוי גרינג,
אזוי שטיל און אזוי פלינק
טראָגט אין הערבסט אונז ווייט אוועק.

מיט דעם ווילען פון זיין גייסט
לעבענס־בעסטע פרוכטען רייסט
אלץ פאר זיך דער ווינט פון הערבסט.

גרויע שפורען, אלטקייטס־צייכענס,
לאָזט ער איבער איבעראל;
אזא אָנזאָג פון ניי־לעבען
ברענגט דער ווינט צו אונז מיט גאל.

אָנהויב ווינטער

דער ווינט האָט די בלעטער, די געלע פארטראגען
די ערד מיט זיין באָרד אויסגעקעהרט.
דער אויר ער האָט שוין די קעלט אויסגעטראגען,
דער הימעל אין גרוי זיך געצערט.

עס האָבען די סטעזשקעס, די דעכער גע׳ווייס׳ט זיך
די וועלט אין א פראָסט זיך פארהילט;
די צווייגען פאר׳זילבער׳ט, פארווינט אין א חלום
אין סוף האָט דער ווינט זיך געשטילט.

גלות־בלומען, מענטשען־קינדער
ציהען מיט הורא־געשרייען:
ענדליך איז געשעהן דער וואונדער
צו דעם מזרח, אידען, געהען!

פאַר די חנוכּה ליכטלעך

בויג זיך, קאָפּ, מיין עמוד ענן,
פאַר די ליכטעלעך די קליינע;
ווייל די פלעמעלעך די געלע
מיר דערצעהלען וואונדער שעהנע.

בויג זיך, קאָפּ, מיין עמוד־ענן,
פאַר דעם שמש פון די ליכטלאַך
ווייל ער וועקט אין מיין זכרון
גרויסע העלדישע געשיכטלאַך.

בויג זיך, קאָפּ, מיין עמוד־ענן,
פאַר די קליינע וואונדער־ליכטער;
ווייל זיי צינדען אָן א פייער
אין דעם הארץ פון יונגען דיכטער.

ענטוישונג

איך האָב באמערקט:
דו ביזט אוועק.
איך מוז דאָס ליידער, זאָגען.
ביזט געבען מיר,
דאָך ערגעץ וויים
פון ווינט ווערסטו געטראָגען.

און מיר טאָרען ניט אין גלות
לענגער בלייבען שטאר פארשטיקט.

וועלטען גרויסע, וועלטען קליינע,
פאלען, ווערען איצט געבוים
און מיר מוזען קעמפען אלע
פאר דעם עתיד ביז צו טוים!

שטעלט־זשע אלע זיך אין רייהען
מיט דער פאָהן אין רעכטער האנט
קומט באקעמפען אונזער שונא,
ברעכען איצט די לעצטע וואנט.

צום מזרח

און די שטונדע האָט געקלונגען
פויגלען ווילקאָמען געזונגען.
און די שטונדע האָט געקלונגען.

מענשען־שטראמען ציהען פריידיג
קרייזלענדיג אין זון אוועק;
דאָ און דאָרטען לײדיג, לײדיג
בלייבט פון אונטען זיך דער וועג.

סטענגעס ווייסע בלויהע לאנגע
ציהען זיך אין שיר פון טאָג.
נידער מיט די נעכט די יבאנגע
מזרח יוד, איז מיין פארמאָג!

הארפען־טענער הימעל קלאנגען
שטראהלען־קראנצען אָהן א שיעור
פיהרען מיך אין וועג דעם לאנגען
פיהרען מזרח מיך צו דיר.

ווי דאָס ברייטע מויל פון ים
אָפען איז מיין הארץ געווען.
וואָס דו האָסט געהאַט געגלוסט
מיינע רייכטימער געזעהן.

און געקומען איז א צייט,
וואָס האָט דיך פארפרעמדט פון מיר;
שטויסט נים אָפּ מיך אין א זייט,
דאָך אין־איינען־וועלט געהסט דיר.

איך האָב געחלום׳ט קאַנען שפּיעלען

איך האָב געחלום׳ט קאָנען שפּיעלען
אויף דער וועלט־ארענע שעהן;
האָב איך זיך געקויפט א פידעל
ווען איך בין נאָך יונג געווען.

כ׳האב געפלייסט זיך און געלערענט,
בלויז דערין געזעהן א ציעל;
איז דאָס לעבען זאכט געקומען
מיט זיין איינען גרויסער שפּיעל.

או! איך האָב זיך שטיל געזעגענט
מיט מיין פידעל מיט א באנג,
דער נייער שפיעל זיך אָפּגעגעבען
איהר מיט פליים געלערנט לאנג.

כ׳האָב אי[illegible]ערנען זיך געעלטערט,
ניט דע[illegible] דאָך האָב קיין ציעל;
האָב איך זיך מיט וועה גענומען
צו מיין אלטער אלטער שפּיעל.

עס האָט דער דמיון
מיך גענאַרט,
דו ביזט געווען מיין האָפען.
עס האָט געדויערט
בלויז א צייט,
דאָך ענדליך האָט געטראָפען.

ס'האָט געטראָפען:
ביזט אוועק
אין איינגעדוועלט זיך באָדען.
מיך האָסט דו
בלויז אָפגענאַרט
פון גאַרנים געוואָלט זאָגען.

און אצינד נאָך
טרעפען מיר זיך,
גלייך ווי גאָרניט האָט פאַסירט;
צווישען אונז דאָך
ליגט אן אָפגרונט,
וואָס אויף וועגען צוויי אונז פיהרט.

2

כ'האָב געדענקט ווי מאַן און ווייב
מיט דיר זיך ברודער, לעבען.
אלעמאָל צו זיך געטראַכט:
דער טויט נאָר וועט אונז שיידען.

ביזט געווען מיין אידעאל,
דיך אליין בלויז האָב געקענט
פון דער צוקונפט, ווען געטראַכט
האָב מיין בליק אויף דיר געווענדט.

זיפצען.

אוועק איז דער יום-טוב

אוועק איז דער יום־טוב
געקומען די וואָך.
פון הארצען א בענקשאַפט
דעם יום־טוב יאָט נאָך.

דער יום־טוב ער איז שוין
פון יענער זיים שוועל;
אין הארצען לאָך שימערט
ער זוניג און העל.

דער פייער פון יום־טוב
ער לעשט זיך נים אוים,
אין גרוי פון דער וואָך, איז
זיין מיין ערשט נאָר גרוים.

אוועק איז דער טאג

אוועק איז דער טאָג
געקומען די נאכט.
שטערען זיך לעשען, —
דער הימעל נים לייכט.

די זון איז פארשוואונדען
דער פריהלינג פארגעהט;
ס'בייט זיך דאָס לעבען
דער הערבסט איצט וועהט.

ליכט איז צורונען
אין אייבינען געהן,
טוים איז געקומען
אין כאאס־געשעהן...

די נייע שחיטה

איך קאָן דיר, זון, אין פּנים גלייך ניט קוקען.
איך שעהם זיך, ותלט, מיט דיין פּראנגרעס.
וואו איך קעהר נור און איך ווענד זיך,
טרעף איך אָן א יוד א מת.

און די פארגליווערטע קדושים,
די פון דיר געשענדטע קינדער,
קוקען שטאר אויף מיר פארוואונדערט,
פרעגען מיך אזוי באזונדער:

„מענש, ווי פריהרט אין דיר דיין בלוט ניט,
ווי קאָן דאָס דיין אויג נאָר זעהן
אזא גרויסען חורבן, וואָס איז,
אויף דיין איינען־שטאם געשעהן?

„קאָן דער וועה פון אונז׳רע טעכטער
מיט די זקנים דיך ניט ריהרען,
און דער מאָרד פון קליינע קינדער
דיר דיין האַרץ אין טויט ניט פריהרען?

אך, ווי הימעל־שרייענד, מענשען
ס׳איז די זינד געגען אידען.
און איהר, אומפארשעהמטע קריסטען,
רעדט פון פרייהייט נאָך און פריעדען!

ס׳איז דאָס בלוט פון די קדושים
פון נייעם סדום נאָך ניט פארקיהלט,
און א שווארצע האנט א נייע
איבער אונז א חלף פיהרט.

מענש צו דיר!

שטורעם אויף מיט שטארקען צאָרען
און מאך אָן א גרויס געוואלט.
גראב אויף גיך דעם טיעפען קבר
מענש, אָה, מענש אין נאָט'ס געשטאַלט

נידער ווילד אראָפּ אין קדושים־קבר
מיט דעם פייער פון דיין צאָרען;
ברענג מיט האסט ארויף פון דאָרט
טאטעס מאמעס טיף, באגראבען דאָרט געוואָרען.

און די שוועסטער, מענש, אה, מיינע,
מיט די ברידער מיינע אלע,
ברענג ארויף מיט ווילדען צארען
ניט פארגעס — די מענשען אלע.

לעג זיי אוים די גרויסע קדושים
פאר דעם פּנים פון דער זון;
גורט אָן דיינע שטארקע לענדען,
קום מיט מיר צום פּאָליאַק, קום.

קום, דיך רופט דיין טויטע מוטער,
דער וואָס אייביג לעבט דיך רופט
גים אוים מיט גאל דיין הייסען צאָרען —
פּוילענ'ס קינדער, זיים באשטראפט!

צו דעם קבר פון די קדושים
ברענג די מערדער, ברענג די הינט;
מיט דעם טויט זאָל דאָ באצאָהלען
יעדער פּאָליאַק פאר זיין זינד.

עס שפּייט מיט פייער
דער גאָט פון שווערד
און פארניכטעט ווילד די ערד.

זאָל ער שפּייען, זאָל ער מאָרדען
ווען זיין ווילען איז פארדאָרבען.

מלחמה

עס האָט די לייבען־קראפט פון מענש
א גיהנם זיך באשאפען,
זיין אייגענעם גורל אין קאָן דאָרט געשטעלט
פון שטאָל און פון אייזען באפאנצערט,
מיט דעם ווילען פון א טייפעל,
קעמפפט דער מענש מיט ריעזען־קראפט
בויעט דאָרטען און פארלענדט.—

עס לויערט דער טויט פאר די אויגען,
איהם קימערט דער קאמפף בלויז אצינד.
און פאלענדיג שלאָגט ער זיין שונא,
זיין ווילען איז שטארקער פון ווינט. —

ווי וואונדערבאר, ווי גרויס, ווי שטארק
עס איז דעם מענשענ'ס מאכט!
עס שרעקט איהם ניט דער טויט;
ער קוקט אין פנים איהם און לאכט.

און צאָרענדיג שלאָגט ער זיין שונא
פאר'שיכור'ט פון אייגענעם בלוט,

און עס בלוטעט אונזער קערפּער,
די קרבנות זיינען גרויס;
אונז'רע טרעהרען ריהרען שטיינער,
נים סיין מענשען, שטיינער בלויז!

צום שליאכטשיץ

קום 'חער דו הונט אין מענש־געשטאלט
און זעה די פרוכט פון בייזען ווילען,
האָסט געוואָלט און ס'איז געשעהן —
דיין דורשט מיט אידען־בלוט געשטילען;

האָסט געוואָלט און ס'איז געשעהן
די אידען־סאכטער פרעך געשענדעט.
ם ״ען גאָט, זאָל פוילענס האנט
וואָ האָט איהר פויסט צו אונז געווענדעט!

עס רוישט

גס רוישט, עס זידט און עס קאָכט;
עס ברויזט, עס שטורמט און עס ציטערט
אלץ וואָס אויף דער וועלט.

הימלען ברענען רויט ווי בלוט
אלע וועלטען זיינען רויט:
איבעראל גיסט זיך בלוט.

גס זידט די ערד ווי דער גיהנם,
אלעס איז אין רויטען פלאקער,
טרינקט זיך ווילד אין גלוטען־פלאמען.

אינהאלט:

ווינטער

אויס דער וועלט פון אלע וועלטען

נאכט געזאנגען

נשמות

ליעבע

דער פּראַך פון קאַנגאַן איז ניט מעכטיג
דערשטיקען אין איהם איצט זיין מוט.

ער באָדט זיך אין אייגענעם בלוט שוין,
דאָך שלאָגט נאָך אין הארצען א ראכעדנעפּיהל;
ער זעהט שוין זיין ענד פאר די אויגען
און פּרואווט אלץ נאָך טרעפען אין ריכטיגען ציעל.

מיין וו ט

כ׳האָב פאר קיינעם זיך געבויגען
לידער אָהן א צאָהל געזונגען.
ס׳האָט די וועלט מיך אפּגעשטויסען
דאָך מיין שטים האָט הויך געקלונגען.

מיט דער שווינדקייט פון א הירשין,
האָב איך זיך אין וועג געטראָגען;
מיט דער מורא פון א דונער
שטרענג מיין וואָרט געטאָן הויך זאָגען.

און מיין פייער־ווארט, .געשמידען
פון דער גאָל פון מיין נשמה,
האָט גע׳שטורעמט אלע וועלטען
אויסגעקעמפט מיר א נחמה.

פאלענדע בלעטער

זיפצען

מרדכי מילער.

זון און בענקשאפט.

איך בין ווי א קינד א צעלאזענער.
אדער גאר ווי אן אלטיטשקער מאן.
אמאל זאל איך שטיפען פארלירען זיך.
אמאל גאר מרה־שחורה׳דיג זיין...

[illegible] מילער

ליעבּעס ליעדער.

1

האסט געוואַרט פאר מיר.
כ׳ווייס: דו דאַרפסט עס מיר ניט זאָגען.
האסט געבענקט, מיין קינד.
איצט, דיין האַרץ וועט מעהר ניט נאָגען.

שוועסטער, כ׳בין שוין דאַ.
די נאַכט איז שוין אַוועק וואוהין.
גלעט מיין ברוין געזיכט.
זעה! די שטראַהלען ווייט זיך ציהען...

כ׳בין שוין דאַ —
דיין זיס געוואַרטער טאָג...

4

דער טאג אזוי היים.
די זון אזוי שעהן
רופט ניט דאס לעבען:
קום לאמיר געהן?

דער וועג אזוי לאנג.
ביזטו שוין מיד?
ניין. נאך ניט מיד.
קום. לאמיר געהן.

2

איך האב זיך פלוצים אויסגעוויקעלט פון דער נאכט.
און לויטער ווי קריסטאל בין איך געקומען.
כ'האב פארשפרייט די זון: דיין ווייס געזיכט באליכטינגט
און דו האסט מיר מיט דיין געזיכט באצוואונגען...

3

איך האב געטרונקען ווין פון דיין באקאל:
שכור גלייך געווארען...
אט אזוי פארשיים. איז וואס. איז וואס?
האב איך זיך פארלארען...

6

האסט אזוי צעפראלט די ; ונסטער
און צעווארפען דיינע האהר.
האלב פארשלאפען דורך דעם פענסטער
זעהסטו אויס ווי הימעל־קלאהר.

הערסטו איין זיך צו דעם זינגען
צו די פויגעלעך פון בוים, —
ווערט דיר פרעהליכער אין הארצען
וועבסטו שוין א נייעם טרוים...

קוקסטו ווייט אין טיפען הימעל,
שמייכעלט זיך צו דיר די זון:
וויקעלסטו זיך אויס פון דרימעל
ווייס: א זונען־טאג קומט אן...

5

וועסטו שוין ארויסנעהן
גריסען זיך אהער:
וועל איך זיך פארליבען.
ליבען דיך. איך שווער.

וועסטו שוין פארנארען
מיינע טריט צו דיר.
וועט עס מיך ניט ארען
כ'וועל דאך זיין מיט דיר...

8

הערסט: עס רוישט דאס טייכעל דארטען.
סום ארונטער צינד.
זעהסט: דאס שיפעל, ווייט ווייט דארטען?
קום זיך שיפען, קינד.

רוהיג. רוהיג. וועט דאס שיפעל.
טראגען אונז אוועק.
וועסטו זיצען. רוהיג. רוהיג.
אהן אביסעל שרעק.

וועסטו זיצען טיף פאר׳חלום׳ט,
בענקען טיף פאר זיך.
וועל איך האלטען פעסט דעם רודער.
כ׳וועל פארהיטען דיך...

7

סינד, צ׳וואס־זשע שוין ברוגז?
צ׳וואס־זשע זיין אזוי פארשעהמט?
זעהסט: ס׳ארט מיך, ארט מיך זעהר,
מיין נשמה ווערט פארקלעמט.

הויב שוין אויף די אוינעז,
נים פאר׳עקשנ׳ט, צויבער־סינד,
איצט איז זומער: זאל זיין פריידעז,
כ׳וויל דעם אומעט נים אצינד.

איצט איז פריהלינגס־יאהרעז,
לאמיר ביידע פליהעז וויים,
ווער עס שטיפט נים פריהלינג,
ווערט נעעלטערט פאר דער צייט...

1

שפרייט אויס דיינע הענט
ווי דער אדלער די פליגעל
נ'רוף מיך צו זיך.
זאָל עס מיינען: דו רופסט מיך
זאָל עס מיינען: דו ליבסט מיך.
מיך און מיין „איד".

2

שטראהל אויס פון דיינע אויגען א הימלישע נוטסקייט
אז ליכטיג זאָל זיין.
טרינק אן מיינע פארבארגענע טונקעלע ווינקלען
מיט ליכטיגען שיין.

3

רוף אויס מיט דיין טרעלענדער שטימע:
געליבטער, קום הער!
פאר פרייד וועל איך טאנצען און וויינען
אויסוויינען א טרעהר.

4

שפיל אויס אויף דיין הארפע
א בענקענדען ניגון.
און זאָלען די קלאנגען
וויינענדיג פרעגען:
— וואו האסטו פארבראכט?
— ווער האט דיך געצערטעלט?
— ווער האט דיך געדייצט?

ט

טאכטער.
אט איז דא א פריהלינגס־ווינטעל
וועט עס ברענגען מיר א סוס.
שענק דעם ווינטעל דינע ליפען.
טאכטער, פרעג מיך ניט פארוואס...

טאכטער.
אט איז דא די רויטע־דויטע
צונטער־זון פון זונען־לאנד.
לאמיר זאלבאנאנד שפאצירען.
גיב דיין ווייסע ליבע האנט.

טאכטער —
לאמיר טרעטען זיך א וועג.
ווער עס טרעט ניט אויס קיין וועגען.
בלייבט א פיינגלינג אויף'ן וועג...

דו האָסט זיך פארליבט אין מיין אומעט

מיין הארץ האט א קלאפ געטאָן האסטיג, —
פארוואָס? — איך וויים נים פארוואָס!
איך האָב דיך דערזעהען אומערווארטעט
כ'דו האָסט געקארגט מיר א גרוס.

יע, דו האָסט דיין אויג נים געווענדעט
ווייסט מיך נים, קענסט מיר נים ניין.
דיין היינט איז שוין נים וואָס דער נעכטען
נעכטען דעם היינט קען נים זעהן...

דו האָסט מיך געליבט ווים איך זיכער,
פארגעטערט יעטווידער וואָרט.
נאָר קוים בין איך פרעהלאך געוואָרען
האָסטו מיר ליבע געשפּארט!...

דו האָסט זיך פארליבט אין מיין אומעט
איך וויים; דו האָסט נים געשפּאסט
האָט אבער די פרייד מיך גערופען;
האָסטו מיין פרייד דאן פארהאסט...

איך וועל זיך פארזינקען
אין זיך און אין זיך.
און צווישען די ציהן
וועל איך האלטען מיין צונג. —
און וועל שווייגען, אוי שווייגען,
פאר זיך...

5
צי ווייסטו אז איך האב געוואנעלט?
זיך אומגעשארט אזוי ווי דער ווינט?
נאר דיך האב איך תמיד געטראגען:
אין הארצען. דיך געהיט ווי א קינד.

6
אין מיין הארץ האב איך באהאלטען
דימענטענע שטיינער.
כ'וועל נים האנדלען מיט די שטיינער.
כ'וועל זיי שיינקען איינער...

7
כ'וועל א רינגעל לאזען גיסען
אויף א גליהענד פייער.
כ'וועל אויסקריצען אויף'ן רינגעל:
דו ביזט ביי מיר טייער...

8
נעהם דאס רינגעל צו, געליבטע.
דאס וועט אונז פארבינדען,
דו וועסט קושען האפט מיין רינגעל
אין די טריבע שטונדען...

עס ציהט אין הארצען מיר צו איהר

עס ציהט אין הארצען מיר צו איהר.
איך פאלג און געה.
די גאס איז שטיל.
אין הארצען קלאפט און איך — אין טיר...

זי עפענט אויף, איך קום אריין:
זי ווארט אויף מיר.
איך זאג גוט אווענט, ליבסטע מיין...

עס ענטפערען איהרע אויגען.
איך טראכט א ווייל
און שוין איז קלאהר
פארוואס ס׳האט צו איהר געצויגען...

לאך דיין געלעכטער איז זים

לאך. דיין געלעכטער איז זים:
ווי א זיסער געלעכטער.
יעטווירער צעל אין דיין טרעל
איז מיר ליבער פון ווערטער...

2

איך וויל נים די רייד,
די פיעל פארבינגע רייד.
די פשוט׳קיים איז מיר בא׳טעם׳טער.
איך וויל נאר די פרייד:
די אומגעריכטע פרייד
איז שעהנער אויפגעראמטער...

נאָט היט מיר אפּ איהרע לייכטע טריט

נאָט, היט מיר אפּ איהרע לייכטע טריט.
איהרע פיס זאָלען פלינק זיך ציהען —
ציהען דורך דעם וועג.

איך וועל שטעהן פון ווייטענס
זיך וואונדערען פארגאפט:
ווי שלאנק און בויגיג
ציטערדיג זי שפּאנט.

און ווען א ווינט לויערען איבער איהרע טריט,
וועל איך דער שטארקערער
זיך פארמעסטען מיט דעם ווינט...

איך וועל שווייגען.

איך וועל שווייגען
גאָר נים זאָגען;
זאָל די ליבע
מיפער נאָגען.

עס וועם נאָגען
א שמיל געפיהל;
בעסער שעהנער
אח, זאָל זיין שמיל...

זי וועם וויסען...
צי וועם זי נים?
ס'מויל וועם שווייגען,
די אויגען — נים...

זונען-אויפגאנג.

מיט דעם אויפגאַנג פון דער זון האָב איך דיך דערזעהן.
א רויטער שטראַם האָט זיך געצויגען דאָרט ביי׳ם ראַנד;
האָב איך געדענקט: ס׳איז א בלוטיג שטראַם א בלוטיגער
אזוי ווי אין דיין בוזעם די פאַרב...

ווארימער אלץ ווארימער אין הארצען איז געוואָרען.
ס׳האָט געשימערט צויבערדיג פון זון
אזוי ווי פון די אויגען דיינע...

דאָס טייבעל געקוואָלען האָט, געשפּילט זיך מיט די שטראַהלען

סודות׳דיג געמורמעלט וואָס געפּלאַפּעלט.
דופטענד האָט די לופט געשמעקט פאַר׳שכור׳ט
אזוי ווי דיינע וויין־ליפּען...

איז אַז איך האָב דערקענט דיך נאָך דיין אויפגאַנג,
האָב איך געשמייכעלט לוסטיג ווי א קינד.
האָסט דאָך דאַן געשטראַהלט מיט דיינע בליקען...

אין סאַד

שאַרשטיל: א ליבעס־קוס האָט זיך פארקלאמערט.
דו קוקסט זיך אום און זוכסט,
זעה: עס הענגט דאָרטען אויף דעם גרינעם רעמב.—

שטיל איז די נאכט; דורכזיכטיג — די לופט,
ליבע טראגט זיך צווישען די בוימער,
סודות׳דיג מורמלען די בלעטער
לאכענדיג טראגט זיך דאָס גליק
גוט איז די קינדער וואָס ליבען...

שאַ־שטיל. די בוימער זיך וויגען;
די צוויגען — די קינדער — שוין דרימלען
דער שלאָף וועבט שוין זיין חלום.
ווייך שפרייטען זיך טרוימען
ליו־ליו וויגען די בלעטער...

מ׳קוויקט זיך דאָרט ערגעץ מיט נאכט־וויין
שטיל אזוי, שטיל אזוי שטיל.
ווערט שפעט. ווייל קורץ איז די נאכט;
ווערט שפעט ווייל קורץ איז דאָס לעבען...

איצט איז פאַראיבער. טרוימערישע טעג,
זיסע טעג פון בענקען, ליבען אָהן א שיעור,
נאָך איין פונק אין האַרץ איז מיר פאַרבליבען,
ווי א וואָרים נאָגט ער מיר מיין בלוטיג האַרץ...

ווער־זשע שפּילט דאָרטען אין דעם ווייסען הויז?
ס'האַרץ ווי פאַרצעלייע אויף שטיקלאַך ווערט צעבראָכען.
צי שפּילט ניט דאָרט מיין צאַרטע ליבע רויז
מיין גליק, מיין אומגליק וואָס איך האָב פאַרלוירען?...

האָסט געהערט

האָסט געהערט די קלאַנגען פון אַ פּיאַנאָ
פּלוצים אָט אַזוי זיך אָפּגעשטעלט פאַרגאַפט.
צ'וואָס־זשע האָסטו דיר דיין האַרץ צעבראָכען
צ'וואָס מיט טרערען דיינע אויגען זיך באַפייכט?

ווער שפּילט האַרטען אין דעם ווייסען הויז?
גאַרסט צו וויסען, זעהן די ווייסע פינגער?
צי שפּילט ניט דאָרט אַ מלאך מעלאָדיען —
שירה צו דעם אויסגעטראַכטען ליבען נאָמען?

צי אפשר שפּילט אַ מיידעל ליבע־געזאַנג
צו איהר באַשערטען פון איהר רייכען דמיון.
צי ווייגט זי נאַר מיט בלוט דורך די פינגער,
צי קייקלען זיך ניט טרערען אויף די קלאַווישען?

אַרעם קינד, דו נאַריש־נאַריש מיידעל,
אַזוי שפּילען מיט געפיהל איז אַ געפאַהר...
קענסט פאַרברענען דיינע איידעלע סטרונעס, —
דיינע סטרונעס פון דיין גלוטיג־הייסען האַרץ.

די באַנגען וואָס שיקסט דורך דיינע פינגער
קענען פאַלען אויף פעלזען שווערע שטיינער;
שטומע פעלזען טויטע קלאַנגען.
אָהן רחמנות שיקען זיי צוריק די באַנגען..

דער ריהר פון איהרע פינגער אויף דער פּיאַנאָ
רופט אַרויס אין מיר זכרונות:
געווען אַ צייט, כ'בין אויך געווען פאַרליבט,
איך האָב אויך אַזוי געשפּילט פאַר איהר מיין שפּיעל.

איך האָב געעפענט —

איך האָב געעפענט די טויערען פון מיין ווארעם הארץ
און אריינגעלאָזט א מיידעל;
ווי א קעצעל פון אונטער'ן טיר האָט זי געבעטען זיך.
האָב איך געעפענט ברייט מיין טיר.

זי איז אריינגעקומען שטיל
און האָט א ווארעם ארט אין הארץ געפונען.
איז זי דאָך הונגעריג געווען און דורשטיג
האָט זי געפונען הייסעס בלוט צום טרינקען...

עס האָט זיך איהר דערנאָך געגלוסט צו שפּיעלען
זי האָט דאָך שוין געזעטיגט זיך מיט בלוט...
האָט זי געשפּילט אויף די סטרונעס פון מיין הארץ:
האָב איך דערפיהלט א סטרונע האָט געפּלאַצט...

דו...

דו גאָלינגע שלאַנג מיינע.
וויים, איך טראָג אַ צווילינג אין מיין האַרץ:
איך האָב דיך ליב.

האָסט גערייצט מיין האַרץ:
געקומען און אַוועק,
געקומען און אַוועק...

דו מיט די אויגען דיינע וואָס פֿלאַקערן ווי די זונען
מיט די בלויע אויגען דיינע וואָס ברענען ווי פֿייער,
מיט די ליפּען דיינע רויטע־בלוטיגע;
מיט דיין חן־גריבעל אין דיינע ווייס־ראָזעווע באַקען

מיט די ווייסע ברוסטען וואָס שלאָגען ווי כוואַליעס,
מיט דיין לייכטען ציטער ווי אַ הירשין אויפֿ'ן פֿעלד,
דו מיט דיין קעניג־מיידעלשער קרוין אויפֿ'ן קאָפּ —
די ליכטיגע לאָקען

האָסט גערייצט מיין האַרץ:
געקומען און אַוועק,
האָסטו זיך אַ צווילינג שוין פֿאַרדינט.

מיין טיר איז פארשלאָסען...

מיין טיר איז פארשלאָסען
'איך לאָז נ:ט אריין;
די פענסטער פארהאנגען
פון זוניגען שיין...

אין צימער איז פינסטער, —
אין צימער איז שטיל
איך בענק נ:ט נאָך קיינעם
ס'איז טויט מיין געפיהל...

איך האָב זי פארלוירען
עס טוט מיר נים באנג
זאָל שטומען מיין ווילען
מיין יוגענדס־געדראנג...

עס פעהלט מיר א סטרונע.

עס פעהלט מיר א סטרונע.
ווייל איך נים שפּילען.
זאָל הענגען דער פידעל,
זאָל פאַלען דער שטויב...

'איך וויל נים פאַררײכטען
ס'הארץ פון מיין פידעל!
זאָל הענגען באַליידיגט —
א צעבראכען געמיט.

זומער.

אויף די וועגן.

אויף די וועגן האָבען מיר זיך באגעגענט
פארוואונדערט האָבען מיר זיך איבערגעקוקט.
מיר האָבען זיך ביידע א צייט ניט געזעהן,
באזונדער מיר האָבען געוויינט און געקלאָגט...

זי האָט מיך געפרעגט און איך האָב געענטפערט:
ווי געהט עס דיר דאָרט אויף דיין איינזאמען וועג?
א מאך מיט דעם קאָפּ — און שוין אפּגע׳פּטור׳ט:
אונז ביידען געלינגט ניט דער נארישער וועג...

מיר האָבען זיך ס׳ניי געזעגענט, צעגאנגען,
אין אויגען פארבליבען א בענקענדע טרעהר.
ווידער דאָס מזל אין שאטענס פארהילט
און ווידער איז פינסטער און ווידער איז לעער...

מיין טעות

ערשט נעכטען פאר'ן שלאָפען,
ז'מיין פענסטער אונטער אייז געווען נעקאָוועט.
כ'האב עגרענקט מיין פענסטער, אימער וועט פארפרוירען
בלייבען.

היינט די זון האָט זיך נעיאָוועט
און מיט פייערדיגע שטראהלען
האָט זי מיר מיין שויב באפאלען,
אפגעריינינט זאכט דאָס אייז
דערביי באליכטינט מיר מיין צימער
און באליכטינט מיין נשמה
און באוויזען ווי איך גרייז...

ניסן

אַם קומט דער פריהלינגס־טאָג דער ליכטיגער
דער שווערער ווינטער שוין פארשוואַ[illegible]ען!
טאָג־נאָך־טאָג ווערט פראכטפולער דער צויבער,
אין הימעל נייע ליכט זיך צינדען...

צום טייך שטראמען ריטשקעלאך זיך ציהען,
די פויגעלאך פון ערגעץ קומען.
דאָס הארץ ווערט אויפגעראמט מיט יום־טוב פרייד
עס טראגט זיך: ניסן איז געקומען!

די העלע זון שוין; נים קיין שטיף־מאמע,
מאמע'דיג לויכט זי אויף די גאסען.
ניננאָלד דאָ און דאָרט האָט זי צעוואָרפען
אויסגעשטראהלט פון זיך דעם חודש ניסן.

עס קומען אָן די נייע טעג

עס קומען אָן די נייע טעג
עס בליהען שוין די בלומען,
די וועלט ווערט פריי, א פויגעל זינגט
דער פרילינג איז געקומען.

עס שפּיעלען זיך די קינדערלאך
ווי פויגעלעך אום זומער.
עס הילעכען די שטימעלעך:
פארשווינדען זאָל דער קומער.

אפּריל

דו ליכטיגע טאָכטער פון זון־לאַנד!
האָסט געוואַרט אין דעם וועלט־צימער פון אומעט
און האָסט אין דיינע אויגען, האָפנונגען געוואַרימט...

האָסט געוואַרט, אָה לאַנג געוואַרט, אין שטילען ווינטער
איינגעהילט אין שאָטען פון די מערץ־טעג
און האָסט געוויינט פאַר וואָס מ׳זעהט ניט אָן דיין פּנים...

נור פּלוצים, האָסטו אויסגעוויקעלט זיך פון טרויער
און דאָ און דאָרט, א שטראַהל געשיקט פון די אויגען...

כ׳האָב פאַרנאַפט באַטראַכט דיין ליכטיג אויסזעהען
און האָב געפרעגט: ווי רופט מען דיך דו שעהנסטע?
האָסטו געענטפערט: טאָכטער אפּריל!...

דער טאָג

דער טאָג איז געקומען, די נאכט איז אוועק.
איך האָב פון שלאָף שוין ערוואכט.
די זון האָט געלויכטען, איך האָב געשמייכעלט;
טאָג האָט באזיגט שוין די נאכט.

איך האָב שוין ווידער געשפּינט מיינע טרוימען
פארגעסען זיך אָן דער נאכט;
זון האָט קאָקעטיש געשמייכעלט ארונטער
טאָג האָט באזיגט מיט זיין פּראכט...

האָבען געגאָסען די שטראהלען מיט גינגאָלד
כ׳האָב זיך געבאָדען אין גליק.
די וועלט האָט געשימערט; איך — אין איהר צויבער,
פון נאכט, צום טאָג שוין צוריק...

זומער אווענט

1

כ׳האָב געמאַכט אַ רויטען פייער
ארום די בוימער האָט געברענט;
ווילד, די ווילדקיים איז מיר טייער
איך האָב עס האָלד, איך רייב די הענט...

ס׳האט אַ פוינעלע געזונגען,
צפון־ליכט הנָט זיך געצווינגען;
כ׳האָב די קלאַנגען איינגעשלונגען
אָנגעטרונקען מיינע אויגען...

דאָ און דארט ביי׳ם רויטען הימעל
ווי ביי מיידעל ליעבעס־באַנגען
הילט זיך איין אַ זיסער דרימעל
בלויע וואָלקענס ווי פאָרהאַנגען...

2

שטיל, די נאכט האָט מיך געפאַנגען.
שטילע דרימלענדינגע ליידען
אָנגעטרונקען מיט פארלאַנגען
וואָס די ליבען קוים זיי ריידען.

זים. אַ ליידענשאַפט אַ שטילע.
פרענען דאָך, זאָל איך נים פרענען
ווינטען קענערער, די קיהלע,
ווען זיי ווילען מיך אויפרעגען...

טיף און ברייט און אויף די לאַנסעם
פיהל איך זיך צו גאָט נאָר נאָהענט
וואו עס פאשען זיך די „בראָנקאָס"
זינג איך אוים מיין זומער־אווענט...

הערבסט.

ס׳האָט דער הימעל זיך פאַרקופּערט.

ס׳האָט דער הימעל זיך פאַרקופּערט
לאָזט ניט דורך אונז קיין שטראַהלען.
אויף די שויבען, קלאַפּט דער רעגען
און ד׳פליגען פאַלען...

גיסט דער רעגען אָהן אָן אויפהער
אין האַרצען נאָגט א אומעט.
אויף מיין פענסטער איז פאַרבליבען
איין פליעג וואָס טאַנצט און זשומעט.

הילפלאָז פאַר זיך נאָר זי פּלאָנטערט
זוכט א שטראַהל אין די שויבען...
נאָר פאַרכמורעט איז דער הימעל,
דאָך די פליג וויל ניט גלויבען...

געלע בלעטער

געלע בלעטער אויף די וועגען
פון די ביימער נאָר זיי פאַלען
אויסגעגרינט און אויסגעטריקנט
דאָס איז לעבען, דאָס איז לעבען...

און דער ווינט פאַרטראַגט, פאַרניכטעט
מיט זיין וויינען, מיט זיין וואָיען
טראַגט פאַנאַנדער בלומען־בלעטער
לאָזט אונז זעהן קלאָהר זיין אויפטו.

דאָס איז לעבען, דאָס איז לעבען...

און אַן אומעט נאָגט אין הארצען
פרעג נית, קינד: וואָס איז די אורזאך?
מיט דעם פריהלינג בליהען בלומען
גרינע בלעטער אויף די ביימער;
און זיי פאַלען אין דעם אסיען
ווען דער זומער מינערט שטראהלען.

דאָס איז לעבען, דאָס איז לעבען...

עס האָט שוין דער קוס אָפּגעקלונגען

עס האָט שוין דער קוס אָפּגעקלונגען
די זון איז אין ווייט שוין אוועק.
דער פוינעל האָט זיין׳ס אָפּגעזונגען
געקומען איז הערבסט מיט זיין שרעק...

ס׳זיינען שוין פאַראיבער די שפורען,
עס גאָלדיגט שוין מעהר נים די זון
מיר זוכען פאַרגאַנגענע יאָהרען
דאָס איצטיגע געהט אונז נים אָן. —

מיר זוכען פאַרגאַנגענע טרים...

פארטריקענט איז דאָס בלעטעל

פארטריקענט איז דאָס בלעטעל
אויסגעדארט איז צווייג און בוים.
ניט אַ שיין די זון — ז'נאָר אַ ווייל...
ס'איז פויל קאלט.

מאָנאָטאָן און אומעטיג,
יעדע ליפּ געפּרעסט און שטום;
פארשוואונדען איז דער שמעטערלינג
עס ווערט קאלט...

קאלטער רעגען גיסט אָהן אויפהער,
שווארץ, כמורנע איז דער הימעל
אומעט שפּרייט זיך אין מיין הויז
עס איז קאלט...

ווינטער לידער.

בלוי איז דער הימעל
פינקלען העל די שטערען
ווי א זיסער דרימעל
לויפט פארביי א פערדעל...

4

ס'ציהען זיך די טעג אוועק
לאנג און דויערענד־מאנאטאן
אהן אן עק.

ס'דרעהט אין צימער זיך די קעלט
ווי א וויכער הין און הער:
ס'איז קאלט.

5

כ'זעה מענשען שפאנען
טרעטען אויף דעם שניי;
ווער איך שטארק ברוגז
ז'הארצען טוט מיר וועה...

אזא מין שעהנער הויסען
א צויבערדינגע נאס
וויל איך זאל פארבלייבען
אהן פלעקען זויבער־ווייס...

6

ז'נאס איז שא
אין נאס איז שטיל,
נעה איך מיר
וואוהין איך וויל.

ס'פנים מיינס
איז רויט ווי גלוט
טיף אין שניי
איז אמת גוט...

1

א ווינטער פּאַרקאָוועט
פול שניי אַנגעוויהט
די שויבען זיי בליהען
מים קאַנאַרער צווים.

2

א פרעסטעל א ווייס,
ן'דרויסען פראָסטינ־קאַלט
זילבערט זיך א שנעע
גרייפּעלעך עס פאלט.

ווייסען זיך בוימעלאך
זילבערט זיך דער וואלד
מראַגען זיך שליטעלאך —
דאָס וואָס איך האָב האָלד.

וואַרפען זיך קינדער
מיט גאָמעלקעס שניי
פלאַמען בעקעלאך,
מיר זאָל זיין סאַר זיי!

3

שנייאיג איז די גאַס
ווייס איז אונזער דרויסען;
זילבערט זיך די ווייס,
חן'עוודיג דער דרויסען.

לויפט א פערד אין שפּאַן
גליטשט זיך דער שליטען
זיצט זיך דער פוהרמאַן:
איידאַ, שלעפּ דעם שליטען!

צו פריה בין איך צו אייך געקומען

צו פריה בין איך צו אייך געקומען
געמיינט האָב איך צו עפענען מיין הארץ פאר אייך,
יעטווידער וועט טרינקען פון מיין יונגענד־קוואל —
יעטווידער געזונטערהייט זאָל טרינקען...

עס וועט א יונגע מאכטער קומען
זי וועט אין בעכער מיין — מיין הארץ —
א שטראהל געפינען...

זי וועט א שמייכלענדע א שטיף טאָן
און איך וועל געבען איהר מיין הארץ.
זי איז אבער נים געקומען...

האָב איך געווארט, אָה לאנג געגארט:
זאָל קומען כאטש א היימלאָזער וואָס האָט נים קיין געלענער

א ארימער וואָס האָט קיין גאנצע שיך אויף זיינע פיס,
וואָס ציטערט אט אזוי קאָנוואולסיוו פון דער קעלט.

די הייסע בלוט פון טיפען הארץ
איך וועל איהם געבען.
די ביינער, די ביינער זיינע, זיינען קאלט:
— ס'וועט מיין בלוט איהם דערווארימען.
און דאָך איז ער נים געקומען...

איך האָב אלץ געווארט, דאָ און דאָרט א הייסע טרעהר פארלאָרען,

אפשר פארט א יתום וועט נאָך קומען.
צי א געפאלענע מיט בלויע רינגען ארום די אויגען.

צי גלאט אזוי א שלעכטער
צי אזוי א שווייגענדיגע טרעהר,
אלע אלע וועלען קומען צו מיין הארצענס־ברונען
און איך, א שמייכלענדער, וועל שטראהלען ווי די זון...

איז אבער קיינער נים געקומען
האָב איך מיין הארץ געוואָרפען פאר די ווערים...

פארשידענע ליעדער.

דאָס פענסטער איז פאַרהאַנגען

דאָס פענסטער איז פאַרהאַנגען
אָט אַזוי די שטילע קלאַנגען
רוהיג שטילער ס'איז די נאַכט.
אויף'ן וואַנט דער זייגער הענגט
קריכט דער ווייזער אין דער פינסטער
ווי אַ גנב אין דער נאַכט...

קיינער זעהט ניט, קיינער הערט ניט
ווי עס בייט זיך אום די צייט.
אומגעריכט די שטונדען קומען
מיט אַן עכאָ פון דער ווייט...

רוהיג, רוהיג אין מיין בעטעל
איצטער קלינג ניט, שטומער זייגער.
ווייס: אַ חלום איז מיין טרייסט...
לאָז מיך דרימלען ביז באַגינען
וועק ניט. וועק ניט, שטומער נעהער
בעסער איז שוין ווען דו שטעהסט...

ווי אן אמרוה —

ווי אן אומרוה האָב איך זיך ארומגעשארט
אין צימער איז געווען שטיל, אזוי שטיל.
ווי טונקעל האָט דער לאָמפּ געברענט, ווי בלייך
אין הארצן האָט געשטילט זיך א געפיהל...

א טויטער שאָטן האָט געוויגט זיך אויף דער וואַנט
צי אפשר נאָר א לעבעדיג געפיהל — — —
...אזוי לעבעדיג און שטיל...

כ'האָב געטראַכט פון דאָ און דאָרט און פון ווייט
אז ווילד בין איך אזי אומפארשטענדליך־פרעמד.
פיינט ווייס איך ניט און וויל ניט וויסן
אז פרעמדע מענשן זיינען דאָך אונז פרעמד...

דער צוג וועט ציהען ווייט אוועק

דער צוג וועט ציהען ווייט אוועק
איך וועל רויכערען און שווייגען...
צו מאנטאן, צו לאנגווייליג, —
ס׳וועט מיך נאר נים נאר נים ארען...

כ׳וועל אנקומען צו פריה צו שפעט
קיינער וועט פאר מיר נים ווארטען.
דו שטאט איז פרעמד. זאל זיין אזוי.
ס׳וועט מיך נאר נים נאר נים ארען...

איך בין אין שטאט איינגעקלאמערט

איך בין אין שטאט איינגעקלאמערט
מיט צוואנגען פון אייזען און שטאהל.
דער געלד־גייסט אין מוח מיר האמערט
מיין לעבען ז׳מיר נמאס צו מאל...

די שטאט מיט איהר רויך און טומעל
זי שלינגט מיך און שפייט מיך צוריק;
ווידער א בלייכער דערשלאגען
זוך איך מיין שטאטישען גליק...

כ'האָב מיין לעבען דעם אווענט אַפּגעגעבען

I

כ'האָב מיין לעבען דעם אווענט אָפּגעגעבען,
מיט רוחינקייט מיין האַרץ געקיחלט,
צי האָב איך דען אַ טרייסט געפונען
אין שען שטיינער, וואָס איהר מענשען רופט.

כ'האָב געוואַנדערט פון מיין יוגענט
א מענטש געזוכט און אָרט.
אַלץ געחלומט: דאָרט איז בעסער,
נאָר געצאַרט רופט מיך דער „דאָרט“...

עס וויינען מיינע האָר, ווי זילבער שוין געוואָרען,
כ'בין מיד צו בלאָנדזשען אויף די וועגען...
א מעטום, די זעלבע פרעמדע בליקען,
דאָ און דאָרט איך טרעף זיי אָן.

2

ווען איהר טרעפט מיך אָן אין אווענט,
גריסט מיך שטיל, נאָר לאָזט מיך פריי!
ס'האָט דעם וואנד'רער דערעסען —
פוסטער לויב פון פריהלינגס־מאי...

לאָזט דעם הימלאָזען געהן אליין,
ניט רעם בין השמשות איהם
לאָזט איהם דרימלען ווי דעם מאָרגען,
אין דעם אווענט שווייגען שטום...

שווייגען דרימלען אָהן און אויפהער,
כ'וויל ניט קיינעם געבען מיר...
ווער ס'ועט וואגען שטילקייט שטערען,
זאָל פארשאָלטען זיין פון מיר.

צייט ליעדער.

עס טראגט זיך דער ווינט

עס טראגט זיך דער ווינט. עס שניידט זיך דער שטורם —
דורך מיין הארץ.

זינג איך מיינע לידער, קלינגען זיי פאלש
פאלען זיי ווי בליי אויף יענעמ׳ס הארץ?...

עס האט די פראסטינקייט געבוירען מיינע לידער
עס האט דער עלענט זיי באגלייט.
ווי אזוי־זשע קענען זיי די ווארימקייט אייך ברענגען?

בערג שטומע.

בערג שטומע. נישטא צו וועמען ריידען
איך בין עלענט גאנץ אליין.
איך בין צווישען בערג און טאלען הילפלאז
ווי א קליינעס קינד איך וויין...

כ׳האב פארלאזט דאס יוגנטליכע לעבען
אויפ׳ן הארצען איז מיר שווער.
א פויגעל זינגט אן אומעטיגען ניגון
פון די אויגען פאלט א טרעהר...

דער וואלד שיקט מיר שווארץ־געדיכטען אומעט
דער ים שווארצער נאך פון מינט.
איך א הילפלאזער אין שיף פון לעבען
ווער געטריבען פון דעם ווינט...

1

מאַך צו דײַנע אויגן
מײַן קינד,
און זעה נים די װעגן
פֿון זינד...

פֿרעם צו דײַנע ליפּען
אַצינד.
דײַן װאָרט זאָל נים נעהען
מים װינם...

פֿאַרמאַך זיך אין צימער
און שװײַג,
און גיב זײַ די פֿאַלשע
אַ פֿײַג...

2

די פֿינסטערע נאַכט מוז דאָך גײן
די נאַכט װעט דאָך אײביג נים שטײן
די נאַכט װעט דאָך אײביג נים שטײן...

דער טאָג דאַרף דאָך קומען, און װעט.
עס איז קײנמאָל קײנמאָל נים שפּעט
עס איז קײנמאָל קײנמאָל נים שפּעט...

3

אַז דער טאָג װעט קומען
ערװאַך, אָה, דאַן פֿון שלאָף,
זאָלסט עפֿענען די אויגן
און זײַן געגרײט צום רוף...

צו פוילען...

אויף דיינע פעלדער צו דיין זון וואס נעהט איצט אויף
האט זיך א רויטער שטראם פארמישט אין וועג...
א מארגען־בלאט האט מיר דערצעהלט: ס'איז אידיש בלוט.
דער ים האט בלוט געבראכט צו אונזער ברעג...

אין די שטילע נעכט, ווען ס'בלייכט זיך די לבנה,
האב איך דערהערט א זיפץ און א געוויין,
האב איך דערפיהלט א שארפען שנים אין הארצען מיין
אט ווי א מעסער וואלט אין הארצען מיין שטעהן...

ווייט דיין לאנד האט אנגעפילט א שרייענד יאמער
דאס האט א שוועסטער אויסגעוויינט איהר שאנד.
אויף דיין ווייטע נייעלאנד האט זיך פארשפרייט א נעבעל
א ווילדע קראהען־שווארצקייט אויף דיין לאנד...

אין א פוילען טאג האט א וואלקען זיך געלעגט
דארט ווייט ביי'ם ראנד ליכט איז נאך געלעגען;
ז'וועד האט זיך געזאלט אויף רעגען־טרערען ריכטען —
אויף רויטען וויינענדיגען בלוט־רעגען? — — —

האסטו שוין דיין האנט אין אידיש בלוט געטונקען
איז וויסען מעגסטו דאך אז בלוט ווערט ניט פארשווינען...
א טויטע נאכט ווען זיך אויף דיר נאך שפרייטען!
ס'וועט דיין לאנד אין חורבות שפעטער ליגען...

מ'וועט דיך עפעס פרעגן
נודזשע אוים דיין ווארם;
זאל דיין שטימע קלינגען
וועקען זאל דיין ווארם...

גען ארוים פון צימער
באנגעגנען די זון...
טאג מוז דאך ווען קומען...
משיח קומט דאך אן!

איך בין דאס קינד פון אייער צייט...

איך בין דער שלאנג וואס גלאנצט א שמייכלענדער
וואס סטשירע מיט די ווייסע ציינער אין נאכט.
נאר קוים קומט אן דער טאג דער ליכטיגער
דאן האלט איך טיף אין זיך מיין שלאנג פארשפארט...

איך טראג אין הארצען מיינ'ס אי גאל, אי גיפט,
און אויף די ליפען ווערטער זיסע — שעהן.
איך רעד פון גאבעלקייט פון ליבעם גליק
און ווייס אז איך בין ליגנעריש און קליין...

ווער בין איך דאס, איהר זענט פארגאפט און פרעגט.
איך בין דאס קינד פון אייך איהר שעהנע לייט...
און קוים דערקענט איהר ניט זענט איהר דאך בלינד
אדער פארגעסעריש ווי אייער צייט...

זאָל פאלען

זאָל פאלען דאָס אַלטע און קראנקען
דאָס נייע מיר זאָלען עמפפאנגען
איהר הערט ווי עס קומט אונזער יום טוב:
צי הערט איהר די נייע געזאנגען?

עס קומען איצט אָן נייע שוואַלבען
ווי באַגריסען דעם איצטיגען דור.
מיר לעבען אין צייט פון גאולה:
צי קומט נים אָן א שעהנערעס יאָהר?

מיין פאָלק

צום ערשטען קאנאדער אידישען קאָנגרעס

מיין פאָלק האָט דאָס וואָרט שוין געזאָגט,
פון נאכט צו טאָג זיך דערוואַרט.
קלאָר־זאַכליך געפאָדערט, געמאָנט,
געמאָנט וואָס לאנג שוין געגאַרט.

מיין טרוים וואָס וואַרט אין מיין דמיון,
נים געריהרט פון פרעמדע הענט,
האָט איצט זיך דערוואַרט, זיך דערוואַרט;
געשפירט דעם גוטען מאָמענט...

איך האָב געפּראַוועט

איך האָב געפּראַוועט, לוסטיק זיין,
ווען פּיין האָט מיך געהאַלטן.
כ'האָב אַ שמייכעל אויסגעשטראַהלט,
ווען כ'האָב באַדאַרפט גאָר שעלטן...

כ'האָב געמיינט מיין שמייכעל וועט
דעם טייפעל ווייט פאַרטרייבן;
ר'וועט נים מעהר מיין אָרעם פֿאָלק
צו גאָל־פאַרצווייפלונג טרייבן...

כ'האָב געמיינט די פינסטערניש
וועט זיך פאַר שטראַהלן שרעקן.
כ'האָב געמיינט מיין מיסיע, וועט
די בלינדע נאַכט אויפוועקן...

ס'איז אָבער בלויז אַ חלום;
מען מאַטערט דעם פּרוביר־שטיין...
די מענשהייט, ווערט אַלץ ווילדער,
זי איז ווילד און איז געווען...

אויף דער וואך

עס וואויעט דער ווינט ווי א וואלף
לויערט מיינע טריט.
די סעקונדען — לאנג, אך, ווי לאנג!
אח, די נאכט!...

ווען קומט די צווייטע וואך צוגעהן?
צוויי שטונדען ווי לאנג!
אה, די נאכט!

מיר דוכט עמיץ גערט, עמיץ שפאנט.
אין הארצען עפעס קלאפט.
אח, די נאכט!

מיין ביקס אנגעשטעלט אזוי פלינק
דער קינזשאל אין דער נאכט.
שטעה, ווער געהט דארט שפעט אין דער נאכט?
אח, די נאכט!

אויף דעם פאראד

גלאט ראזירט דאס פנים
אויסגעפוצט די סכעט.
ווילען מיר געפעלען...
אלע זיין אין „סמעט".

ווען די מוזיק שפילען
קאמאפלאזשען מוט...
ווען עס אונז שוין ריהרען
בלומרש׳ס פיהלען גוט...

קאַהקי־קלײדער און באַראַקן
ווי אַ כמאַרע פאַר די אויגן.
שוואַרצע וואָלקן. ס'איז מלחמה
נאָר ווי הענגען אָנגעצויגן.

שטעהט אַ וועכטער אָנגעכמורעט
און עס גיסט אַ קאַלטער רעגן;
נאָר זיין פּנים ווי דער דרויסן
נאָר ער היט די פאַלשע וועגן...

האַרטע בײנק און בייזע זעלנער
נאָך דעם דרילען מיד אָהן כח.
ווער עס שלאָפט און ווער עס דרימעלט, —
שלום פלאָנטערט זיך אין מוח...

עס העלפט נים קיין טרייסטען פון פרעמדע,
צי קען איך זיי טוישען פאר דיר?
ס'זאגט מיר: דאס לאנד דארף דיך נויטיג!
צי קען דאס א טרייסט זיין פאר מיר?

טייב איז מיין אויער צו פרעמדע
א טרייסט איז א ווערטלאזע פראזע
מיין באגעהר איז זאלסט קומען געשווינדער,
געליבטער, ווען קומסטו צוריק?...

א בריעף

נעליבטער!
אזוי ווי די נאכט ווארט פאר דעם טאג
אזוי ווארט איך פאר דיר,
נעליבטער, ווען וועסטו קומען?
שלאפלאז פארברענג איך די נעכט,
דערשלאגען האט מיך דער טאג.
נעליבטער, ווען וועסטו קומען?

ווער איז צו דער וואס איז ווייט פון געליבטען
אהן ליבע מעהרען זיך וועהען.
כ׳זוך דיך אזוי ווי דער בלאנדזשענדער — ווענען
כ׳קען דיך נים געפינען...

עס הערען זיך מרים דארט אין דרויסען
עס פאנגט אן צו קלאפען מיין הארץ.
אט דוכט מיר עס עפענט די טיר זיך
און קומסט מים דיין שמייכלענדען אויסזעהן...

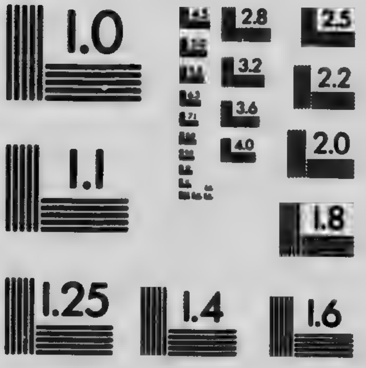
איך ווענד מיינע אויגען צום טיר
עס קומט נים קיינער אין צימער
דער ווינט האט מיין דמיון פארנארט
געוואלט מיך באפרייען פון קומער.

אזוי ווי די זאנגען אהן רעגען,
אזוי איז מיין לעבען אהן דיר,
די איינזאמקיים מריקענט מיין זעעלע
עס מעהרען זיך באנגען אהן שיעור.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc
1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

אוי — — — אוי — — — — אוי — — — —
— גיט פארגיב מיר מיינע זינד,
איך האָב שוין צעהנדליגע געטויטעט...
עס טראגט זיך גוסס'דיג זיין שטים
און ווערט פארטראגען מיט דעם ווילדען רויך. —

זשו — — — זשו — — — — עס פליהט די קויל
די קעפ אריבער. אָט, אָט, זי טרעפט, און ביזט א טויטער:
נאָר ניין...
נאָט! דעם צווייטען פריינד, מיין... מיין — ברור־ע—ר
און שוין א צווייטע קויל, און איהם אליין געטראפען.—

און ביידע פריינד... דאנק דעם גרויסען נאר פון
מענשליכער פאנטאזיע...
ביידע זיינען טויט... און ביידע — עכט צופרידען. —

סאָלדאטען ביז דעם האלדז באפאנצערט...
מיט דעם בעזען צאָרן אָנגעפייערט אין די אויגען
און עס ברענט דער האס און פלאקערט זיך אין בראנד
און דאָס איז טייפעל־שפיעל אין מענשליכע מלחמות.

אפגעהאקטע זיפצען

טראך — — — טראך — — — טראך — — — — —
וואונדערבאר, ווי שטארק דער מענש, ווי לייבען־קראפט.
ווי אייזען שטארק...
ווי אזוי־זשע טראגט דער מענש עס איבער?...
אומבאגרייפליך אומערקלערבאר!
יא, דער מענש איז שטארקער טויזענט מאָל פון אייזען!...
עס לויערט פאר די אויגען בעז־צעווילדעטע די ענד פון לעבען

עס לויערט טויט פון אלע ווינקלען,
דאָך דער גליקליכסטער בלייבט לעבען. —

האָסט קיין צייט, אפילו ניט דיין לעצטע תפלה זאָגען;
דער ניהנום פלאקערט בראנד פאנאנדער
דו אין מיטען, פרעסטו דיינע בלויע ליפען
און א שוים דאָס לעצטע בלעזעל לאָזט ארויס:
דיין אטהעם הויכט...
און שוין דו פעהלסט מ'ועט דיך שוין ניט צעהלען —

געפאלען, — נא, באד דיין לייב אין רויטען אייגען־בלוט
קום ריין, אויף יענער צוגעזאָגטער הימעל־וועלט
אן אויסגעבלוטיגטער, צופייניגטער, פאר דיינע
אויסגעטראכטע זינד —

טראך — — — טראך — — — טראך — — — — —
פייער, דויך, בלוט מיט ביינער אָנגעשטויבטע,
קרעכצען שרעקליכע,
מיט אָפגעהאקטע זיפצען!

ער הערט זיך איין:
עס קלינגט אַ צווייטע שטים
נים נעה אין שלאכט אריין,
נים נעה!

דיין גייסט איז הויך
ווי זשע קען אזוינ׳ס געשעהן;
דו זאלסט דיין „איך“ און שטאלץ
ווי אַ יונגעס ווערב׳ל בויגען?

ווי קען אזוינס געשעהן?
אַ מענש וואס פארשטעהט:
וואס רעכט איז און וואס אומרעכט איז
זאל אין קריעג געהן:
ווי קען אזוינ׳ס געשעהן?

דוד, דיין ציעל אין לעבען
איז צום אמת שטרעבען.
ווי קענסטו לעבענ׳ס פארניכטען,
ווען נים דו קענסט פאררויכטען?
ווען ביזט נים אימשטאנד
מים דיין אייגען־האנט
אַ נייעם לעבען בויען?!

האסטו פארלוירען דיינע אידעאלען,
האסטו זיי באגראבען?
איז אלץ וואס מענשליכעס אין דיר פארפאלען
איז שוין ציים צו קלאגען?

וועה געשריען, וועה!
ועסטו קענען זעהן ווי אַ מענש צאנקט,

דוד

1

ווי שטאָל און ווי אייזען,
איז קרעפטיג זיין וויל׳
גארט ער וואָס, געווינט ער
דערגרייכט ער זיין ציעל.

די וועלט איז א תפיסה
דער אמת — אין איהר...
קלאפט ער מוטיג, שמעטערט,
רייסט ער איהר טיר...

2

דער קעניג האָט מלחמה ערקלערט;
יונג און אלט פארזאָרגט.
פרויען אומעטיגע פארטרויערט
נעהען אום פארווירט.

ווייט איבער׳ן הימעל א כמארע,
א שווארצע זיך שפרייט
א פלעק א רויטער אויפ׳ן הימעל
ערגעץ וואו פארגעהט.

פינסטער איז געוואָרען, — סארא שרעק!
ז׳מיטען טאָג די נאכט...
די נאכט האָט אויסגערופען, — דוד!
קום, מלחמה ווארט.

אזוי איז געשעהן
ער פאָלגט ניט דעם קעניג.
שוין לויערט דער טויט,
דאָך, ארט עס איהם ווייניג...

מ'פיהרט איהם אין קייטען צו באשטראפען,
דאָך שרעק פעהלט אין זיינע אויגען.
דער הענקער האָט א שטריק פארוואָרפען...
און דוד'ס האלדז פארצויגען...

דוד'ס קערפער הענגט אין דער לופטען,
ער וויגט זיך פון ווינט 'הין און צוריק.
זיין קערפער איז אין שטראהלען פארזונקען
דוד הענגט אויפ'ן שטריק...

אויף זיינע ליפען א שמייכעל פארהאלט זיך,
אין די ווינקלען פון מויל עפעס לעבט...
די לאָקען צושויבערט, דעסיגן דעם שטערען
דרך־ארץ א הייליגער שוועבט!..

פון מזרח א גאָלדענע זון זיך צוגליהט
שיקט איהרע שטראהלען אראפ
דוד ליגט שוין א טויטער באגראבען
א בלימעלע וואקסט אויף זיין גרוב...

דאָס בלימעלע וואקסט, שפרייט זיך פאנאנדער,
איינזאם פארוואָרפען אין פעלד,
ס'ציהט זיך יניקה, איהר ווייסט דאָך דעם מקור
ס'קומט פון א הייליגען העלד...

וועסטו אַנזעהן דיין שווערד מיט בלוט,
דיין שאַרפען שווערד וואָס בלאַנקט,
וועסטו קענען צוברעכען דיינס
דיינע הייליגע פּרינציפּען,
וועסטו: דאַן דעם אמת טראַגען
אויף דיינע ליפּען?

אויב, חלילה, טאָן וועסטו אזוי,
צו אַ ביקס אדער צו אַ שווערד זיך ריהרען
זאָל די תוכחה אויף דיין פּנים פאַלען.

דיין געוויסען זאָל דיר קיינמאָל נים פאַרגעבען
פאַרשאָלטען זאָלסטו זיין פון יערען,
זאָל דיין אייגען קויל אין דיין הארצען ציעלען
פאַרשפּאָטעט זאָלסטו זיין פון יערען.

נערענק:
מענשען־ליעבע איז דער צוועק פון זיין,
אמת, אויף דיינע ליפען דאַרפסטו טראַגען
גערענק מלחמות רואינירען;

אלץ וואָס איז נערעכט, און שעהן,
זעה, יושר זאָלסטו נים פאַרלירען,
זאָג, דו וועסט אין קריעג נים געהן. —

3

אין דוד׳ס אויגען פייער גלאַנצט,
זיין געזיכט ווערט פלאַמיג רויט,
נים אין שלאַכט־פעלד ווע‏ט ער געהן
מעג מען איהם געבען דעם טויט...

מעלאדיען.

נאָך ביים ווינעל...

מיין טייער מאמען א מתנה

נאָך ביים ווינעל, אין מיין קינדהייט
פלעגט מיין מאמע לידער זינגען.
טרויעריגע ווי מיין לעבען
פלעגען איהרע לידער קלינגען...

זי פלעגט מיר זינגען ליו־ליו־ליו.
שלאָף שוין איין דו קריש מיינער;
מיין ברוסט איז טרוקען כ'האָב קיין מילך
וועה־ניט־וויסט דער מאמען דיינער...

ווען ניט ווען פלעגט זי מיך טרייסטען
מיך צי זיך, — איך וויים ניט ווען...
ס'וועט דיין מאמע געלט פארדינען
וועסטו מעהר מיין קינד ניט וויינען...

אה, מיין מאמע גוטע מאמע
ווי זי פלעגט עס ביטער ליידען!
ס'פלעגט אין שטוב דער דלות פייפען
נאָר זי פלעגט פאר קיינעם רעדען...

ס'פלעגט דער ווינט אין פענסטער וויינען,
קלאַפען ווילד מיט זיינע פינגער...
...ניט געוואוסט ס'וועט זיך אָפרופען
אין דער צוקונפט אויף דעם זינגער...

זיסע לידער. יענע לידער

זיסע ליעדער, יענע ליעדער
פון בליהענדע אינגעלי־יאָהרען
וואו זיינען זיי הינגעקומען?
וואָס איז פון זיי געוואָרען...

ס'איז פארבליבען בלויז אן עכא
אן אפגעהאקטער ווידער־קלאנג
וואָס קומט ארוים ווען איך באדויער
לאנג פארלוירענעם געזאנג?

אומזיסט די וואונשען, פארלאנגען
שוין פארשוואונדען יונגענד־גליס
ס'ועלען לידער געזונגענע
נים אומקעהרען זיך צוריק...

כ׳וועל

1

כ׳וועל שפּינען מיינע פעדים
ווער־זשע וועט זיי וועבען?
כ׳וועל שפּינענדיג אויסגעהען
ווער־זשע וועט דערוועבען?

כ׳וועל שרייבען מיינע ליעדער
ווער־זשע וועט זיי לייענען?
כ׳וועל זינגענדיג אויסגעהן
ווער וועט נאָך מיר וויינען?...

2

קינדער וועל איך לאָזען אומעטום צוזייהטע
איינער וועט דעם צווייטען נים פארשטעהן...
אין ארכיוועז וועלען מיינע ביכער פוילען,
ס׳וועט די ציים מים שימעל זיי פארוועהען!...

ס׳וועלען בלייבען מיינע פעדים נים דערוועבטע
קינדער מיינע וועלען נים דערשפּינען.
א רוהיגלאָזער אין קבר וועל איך ליגען
ביז מיין וואָרט א מקום וועט געפינען...

שכרות

אז ביטער איז מיין לעבען סיי ווי סיי
האב איך גענומען א טראפען ביטערס זיך דערגיסען;
אז פרייד איז פרעמד צו מיר פון קינדערווייז אויף
טו לאם איך כאטש פון לייד און ביטערעס געניסען.

כ'האב אין וועלט אומגליק אנגעטראפען
האט זיך מיין הארץ מיט וועהטאג אנגעפילט;
כ'האב געזוכט א טרייסט אין וועהטאג מיינעם
און האב אין שכרות מיינע שמערצען זיך געשטילט...

צום מאמענט

מיר ווייסען נים דעם מארגען
שפעטער וואס וועט זיין;
טו לאמיר לעבען איצטער
לאמיר פרעהליך זיין.

מיר זיינען ווי די בלינדע
טאפען אונזער וועג
מיר ווייסען נים דעם מארגען
ווייסען נים דעם בריעג.

טו לאמיר כאטש א לעב טאן
כאטש א גוטע שעה
כאטש א הוליע פאר א וויילע
ביז עס קומט די רוה...

די וועלט.

די וועלט איז א דול הויז
דו ביזט אין איר
פּרובירסטו אנטלויפען
לאָזט נים די טיר...

די וועלט איז א דול הויז
צאמט זי דיר איין
נים זי דיר קיין פריידען
נים זי דיר פּיין...

געלינגט דיר זיך שיידען
מאכען א סוף
צו איז נים פיעל ערגער?
טוים איז דיין שטראָף.

האָב איך...

האָב איך שׂרין געזונגען
אָט אזוי פון הארץ
האָט שוין שפּאָט געקלונגען
פיהל איך שוין א שמארץ...

איהר האָט געזאָגט.

איהר האָט געזאָגט
כ'זאָל נים זינגען.
כ'האָב נים געפאָלגט
כ'האָב געזונגען...

איהר האָט געשפּאָט:
מיין ליעד ז'נאַריש
כ'האָב געזונגען —
איהר זיינט שוין אלט...

מעגט איהר מיינע ווערטער צו דער וויסטע שיקען
מעגט איהר מיין אמת מיט די פיס צוטרעטען, —
זיי וועלען ווי שוועמלעך נאָך א רעגען וואקסען
זיי וועלען אנערקענונג זיך נים בעטען.

ס'האָט דער זינגער אנערקענונג נים געבעטען
און נים געזוכט א צושטימונג פון פאָך־ליים
עס וועט מיין וואָרט, מיין ליד צווישען פאָלק פארבלאָנדזען
כאָטש דער וועג, דער לאנגער וועג צום פאָלק איז וויים...

מיינע יאָהרען

מיינע יאָהרען זיינען ביטער
מיינע טעג אַזוי גרוי, אַז ווייסט
פון מיין האָפנונג ס'פארלוירענע
זעלטען ווען ווער איך געגריסט.

גלויבען האָב איך לאַנג פארלוירען
כ'האָב צעבראָכען לאַנג מיין גאָט
וואָס־זשע זיין וועט פון מיר שפּעטער;
וועל איך בלייבען ווי צו שפּאָט?

דער נאַר...

וואו איז דער קוואַל
וואָס שלאָגט מיט לעבען,
דו אַלמעכטיגער,
פון טויזענד וועגען?...

איך איינציגער מיט מיינע בליקען
זוך אין מיטעפעניש פון „זיין"
כ'שטורם מיט ווערטער
אין פארצווייפלונג פול אין פיין...

כ'בין פארמאטערט פון תמיד זוכען
כ'טרינק זיך אין ים פון צער;
מיין פנים ווי דער חושך
מיינע אויגען ווי ביים נאַר...

וואו איז זשע פארט
דער קוואַל פון לעבען?
כ'וועל אייביג, אייביג פרעגען...
מעג איך זיין אַ נאַר...

מיין שטעדטעל

איך זעה מיין קליינעס שטעטעלע
וואס איז איצט פון מיר ווייט
איך זעה דעם טיפען שווארצען וואלד
וואס איז איצט פון מיר ווייט.

א שמאלער וועג, א שלענגלענדער
דאך גוט געווען פאר צוויי...
מיין גוט אסתר'ל מיין שעהנס
באשיינפערליך איך זעה.

זי שמייכעלט און פארוויטעלט זיך
און ווייזט די מילך־ציינער
נאר צנועה'דיג און שעמעוודיג, —
א וואונדערבארער חן...

איך זעה דעם בלויען ברייטען בוג:
ער איז דאך אזוי טיף;
אט ברויזט ער שטיל און חן'דעלט זיך,
אט גיט ער מיר א רוף.

„—מרדכי, קום נענים פון מיר
איך גיב די וועלען דיר
די זון זי שטראהלט מיט גאלד אראפ
אויך זי זיך באדט אין מיר...

דער וואלד געדיכט איז שווארץ אזוי
דאך שרעקט ער מיך נים. ניין!
עס דערמאנט דער וואלד א ניגערעל
א שווארצער דאך מיט חן...

שטארק איז מיין פרעגען

שטארק איז מיין פרעגען
טיף איז מיין בענקען
שטארק ווי דאס אייזען
טיעף ווי דער ים.

שנעל איז מיין נעהן
פעסט איז מיין שפאן
הויך איז מיין ריידען
[illegible]ער — א ים.

[illegible]עמען ארען די אומעדרינגע טעג די זוויערע
כ׳בין יונג, זאלען שפראצען הייליגע פארלאנגען
איהר שריים: „גיט גוט!” מיין אויער הערט דאס ניט;
איך הער איצט קיינע טרויעריגע קלאנגען...

אַה די ווייט, די ווייט...

אויף די ברעגען אויף די זאמדען
האָט מיין הארץ געביינקט.
און די רויטע זון ווי פייער,
האָט א שטראהל געשענקט...

כ'האָב מיין הארץ אין שטראהל געבאָדען
ביז נאָך מיטאָג־צייט...
און דערנאָך אליין געבליבען
לאנג געקוקט און ווייט...

אה, די ווייט, די ווייט...

די זון אויך גאָר אן אנדערע
ליכטיגער מיר דאכט;
ניטאָ קיין גרויסע מויערן
נור שטיבעלעך א פראכט.

אָט פאָהרען דאָרט פון וואלד ארויס
פויערים אָהן צאָהל;
זיי זינגען וואָס, — ווי זיס עס קלינגט
באקאנטעס פון אמאָהל!...

אך ווי שרעקליך איז די נאכט.
ס'איז נאך ערגער ווען דו ווארסט...
אז דער טאג זאל קומען שווינד
וואלט איך וויינען ווי א קינד.

אומעטיג

קום שוין, קום שוין, טאג צוגעהן,
ועסטו הערען ווי איך וויין...
די קעלט פרעסט זיך איין אין מיר,
ווי א בייזע ווילדע טיער.

דער בעטלער

אז איינגעבויגענער מיט א שטעקען אין האנט.

שווארץ איז די נאכט אומבאשטימט,
דערפאר איז זי איצט, בארימט...
וועה איז דעם, וואס ווארט פאר „טאג"
ס'קומט אויף איהם א וויסטע קלאג...

די זון ז'ווייט נאך זעהר ווייט,
צ'וואס־זשע ווארטען פאר דער צייט?
כ'האב געווארט אמאל אזוי,
ביז איך בין געווארען גרוי...

געפאלענע

איז וואס?
איז וואס?

א שטיקעל ברויט

דראמאטישע פאעמא אין איין אקט

פערזאנען.

די געפאלענע
א בעטלער

גרויסע פעלזען. עס שלענגלען זיך וועגען
ארונטער צום ים. פון ווייטענ׳ס זעהט זיך
א שיף באלויכטען מיט גרינע־בלויע און
רויטע לעמפעלאך. ס׳איז א בלינדע פינס־
טערע נאכט

געפאלענע
זי ליגט אויף א שטיין איינגעוויקעלט אין
צוריסענע טראנטעס און רייבט זיך די
שלעפערינע אויגען מיט שמוציגע הענט...

דער בעטלער

דער בעטלער איז עלטער...

געפאלענע

זעה נאר די שיף ווי זי יאגט זיך.
זעה נאר די שיף ווי זי וויגט זיך.
זי יאגט זיך צו לאנד איצט אריין
עס מוז דארטעז ווארעם איצט זיין...

ברויט איז אויך דארטעז דא.

דער בעטלער

גלויב נים אז ס'איז דארטעז דער גן־עדן
נים יעדען איינעם איז דאר גוט.
נים יעדען איינעם הערט צו גאט...

געפאלענע

עס קלעמט מיין הארץ. עס פעהלט מיר ברויט.
איך זעה פאר זיך דעם בייזען טויט...

דער בעטלער

איך האב א קליין שטיקעלע ברויט.
פון טארבע אויסגעשמירט איז קויט.
קום אהער זיך טיילען
קום אהער זיך ווײלען...

ער נעהמט ארויס פון טארבע א שטיקעל
ברויט. ברעכט עס איבער אויף צווייען.
קוקט דארויף מיט גרויס פארגעניגען...

געפאלענע

דו האלסט עס זעהר לאנג.
צי פיהלסטו נים א באנג
נאך אויסגעבעטעלט ברויט?

דער בעטלער

זאָל דיר מיין שטערן זאָגן
און מיין בעטלעריש קלאָגן.

געפאַלענע

איך קען נים זעהן דיין שטערן גליהט.
די בלינדע נאַכט דערלאָזט מיך נים...

דער בעטלער

קום הער! קום חער אויבען אָן.
ס'וועט דיר נים העלפען די זון...
דער נאַכט'ס בלינד אויג איז דיין פריינט
די ליכטינקיים איז דיין פיינט...

געפאַלענע

זיך פאַרהוסטענדיג

דו אַלטער נאַר, וויסטער נאַר.
ז'וועניג מיר מיין איינען צער?
צו זאָל איך גערן צו דיר,
צו דו זאָלסט גערן צו מיר?

כי... כי... כי...
עס זאָל די פרוי' נאַר גערן צום מאַן.
געפעלט דיר אַזאַ שפּאַס?

דער בעטלער

אה, ס'איז מיר קאַלט, אה ווי קאַלט!
עס טרעפט ניט אַ צאָהן אין אַ צאָהן.

געפאַלענע

מיר איז נאָך קעלטער.
איך בין דאָך עלטער...

געפאלנ׳נע

ווינט וועט נאך מיר וויינען.
די רעמבעס וועלען האסטיג פראכען.
די הינט וועלען בילען.
און די טייוואלעס וועלען לאכען...

דער בעטלער

גענוג. גענוג.
וואו ביזטו דארט?

געפאלענע

כ׳זעה שוין ניט דיין שאטען.
די נאכט איז פינסטער בלינד.
צוליעב דעם שטיקעל ברויט...
אז וועה איז מיר אזו ווינד...

דער בעטלער

שטרעקט אויס זיינע הענט.

אט ביז איך דא!

געפאלענע

מ׳זעהט שוין ניט די שיף:
ז׳איז שוין אויך פארשוואונדען.
קיין ליכט. קיין שטראהל.
ברענגען ניט די שטונדען...

דער בעטלער

בויג זיך איין אויף אלע פיער.
וועסטו טרעפען גלייך צו מיר...

דער בעטלער

נו קום אהער געשווינד
און צאהל מיר אפ מיט זינד...

געפאלענע

די „זי" געהט ניט צום „ער".
איך האס דיך, יא איך שווער.
נאר געהן מוז איך גלייך.
פארפאלען דו ביזט רייך.

פארמאגסט דאס שטיקעל ברויט...

זי הויבט זיך אויף א פולע לאנגזאם
און געהט.

וואו ביזטו דארט?
איך זעה דיך ניט.
דער טויט מיר דוכט
אין הארצען גליהט...

זיפצט

דער בעטלער

זיפץ ניט אומגליק, ציטער ניט.
ס'איז דאך ניט דיין ערשטער שריט...
דו ביזט שוין א געלער בלאט
האסט אין זיך קיין פונק פון גאט...

דער בייזער ווינט וועט דיך פארטראגען
קיינער וועט נאך דיר ניט קלאגען...

אינהאלט:

ליעבעס ליעדער

זומער

הערבסט

ווינטער ליעדער

פארשיעדענע ליעדער

געפאלענע

זי פאלט אויף די הענט און קריכט.

אך דאס שטיקעל ברויט,
ליבערשט שוין דער טויט...

דער בעטלער

שנעלער, שנעלער.

געפאלענע

אה, די פינסטערניש...
גוואלד — — — גוואל — — —

די פאלט ארונטער אין אן אפגרונט איבער שטיינער. עס הערט זיך א פארצווייפעלט ווילד געשריי.

דער בעטלער

וואוהין ביזטו אוועק?
צ'וואס די שרעק?

א — א — — — ארונטערגעפאלען...
צוליב דעם שטיקעל ברויט,
בעסער, איז דער טויט...

צייט לידער

מעלאדיען